

VÝROČNÁ SPRÁVA

NÁRODNEJ AGENTÚRY PRE SIEŤOVÉ
A ELEKTRONICKÉ SLUŽBY
(2022)

OBSAH:

Úvodné slovo generálneho riaditeľa	4
Činnosť agentúry	7
Úlohy a úspechy agentúry	8
Ústredný portál verejnej správy	10
Vládna sieť GOVNET	21
Kybernetická bezpečnosť	23
Slovenská národná certifikačná autorita	27
Projekty	29
Zamestnanci a vzdelávanie	40
Audity	44
Verejné obstarávania	46
Finančné výsledky	48
Slovník skratiek	54

ÚVODNÉ SLOVO GENERÁLNEHO RIADITEĽA

Vážení čitatelia,

agentúra má za sebou opäť ďalší úspešný a nemenej náročný rok, počas ktorého jej zamestnanci intenzívne pracovali ako jeden tím, aby naplnili stanovené ciele, čo pevne verím, prinieslo zodpovedajúce výsledky. Prešli sme spoločne riadny kus cesty a počas roka 2022 sa nám podarilo uskutočniť aj mnohé aktivity a iniciatívy nad rámec pôvodne stanoveného plánu, napríklad presťahovať technológie do nového dátového centra v priestoroch SPP. Spolu s dátovým centrom Kopčianska ide o nové centrálné uzly v správe agentúry.

Za jeden z najdôležitejších úspechov považujem obstaranie a inštaláciu novej technologickej platformy na báze Oracle PCA (Private cloud appliance) v novom dátovom centre (DC) SPP a DC Kopčianska. Vďaka tomuto kroku máme priestory na realizáciu významných projektov, ako sú Slovensko v mobile, Modernizácia Ústredného portálu verejnej správy (ÚPVS), Služby prístupňovania a zdieľania doručovaných rozhodnutí (KSDR), ale aj obnovu existujúcej infraštruktúry.

Dovolím si spomenúť aj ďalšiu významnú aktivitu, ktorá nepochybne zvýšila bezpečnosť prevádzky ÚPVS a vytvorila priestor na preberanie súvisiacich prevádzkových kompetencií od súčasného dodávateľa, a to spustenie analýzy a testovania migračných scenárov jednotlivých existujúcich častí ÚPVS zo starej infraštruktúry v dátovom centre Úradu vlády SR a Perpetus do novej infraštruktúry.

Aj v uplynulom roku sme pokračovali v zavádzaní osvedčených postupov vyplývajúcich z metodiky ITIL (z angl. Information Technology Infrastructure Library) s cieľom efektívnejšej správy IT služieb a zlepšovania IT podpory a úrovni poskytovaných služieb. Sformalizovali a zaviedli sme do praxe smernice ustanovujúce pravidlá pre riadenie aktív relevantných z pohľadu ISMS a riadenia rizík informačnej bezpečnosti - Riadenie aktív a Riadenie bezpečnostných aktív. Z pohľadu najdôležitejších súčastí ITIL sme tiež začali s naplňaním databázy pre riadenie konfigurácií (ďalej aj „CMDB“), ktorá poskytne centrálny repozitár pre všetky spravované

komponenty – od služieb cez softvér, hardvér, IT komponenty, dokumenty až po používateľov.

Z ostatného spomeniem ešte stanovenie kompetencií a postupov na úspešné prebratie úrovne L1 a L2 prevádzky v rámci delimitácie informačného systému Centrálna správa referenčných údajov (CSRÚ) a Over si, či záložné riešenia spojené s elimináciou dosahov spôsobených expiráciou QSCD certifikácie čipov na občianskych preukazoch s elektronickým čipom vydaných pred 21. júnom 2021, ktoré sa stihli včas nasadiť do produkčnej prevádzky.

V neposlednom rade sa významné zmeny udiali pri poskytovaní služieb vo vládnej sieti GOVNET. V rámci národného projektu Redesign GOVNET-u sme vybudovali centrálné uzly novej generácie a jeden z uzlov sme v júni presťahovali do nového dátového centra SPP. Vytvorili sme tak geograficky oddelené riešenie centrálnych prístupových uzlov GOVNET-u.

Nedá mi nepochváliť sa aj unikátnou aktivitou, ktorá sa v štátnej sfére tak často nevidí a agentúre sa ju podarilo zrealizovať. Vysúťažili sme optické linky a ich dlhodobý prenájom prostredníctvom IRU kontraktu až na 15 rokov. V tejto súvislosti sa nám následne začali ozývať viaceré orgány verejnej moci, ktoré mali záujem s nami procesy konzultovať, aby vedeli uvedené aplikovať aj pre svoje potreby. Týmto krokom sa začíname zbavovať aj závislosti (vendor lock-in) na doterajšom dodávateľovi. Výsledkom súťaže je až 95-percentná úspora nákladov porovnávaná na 1 meter vlákna na 1 rok oproti predošlému kontraktu.

V súvislosti s poskytovaním dôveryhodných služieb sme presťahovali záložný uzol Slovenskej národnej certifikačnej autority (SNCA) z priestorov Národného bezpečnostného úradu do nového datacentra v SPP. Do produkčnej prevádzky sme uviedli projekt spolupráce s Notárskou komorou SR, ktorý klientom výrazne zjednodušil možnosť podania žiadostí o vydanie mandátneho certifikátu prostredníctvom ktoréhokoľvek notára. Priblížili sme sa tak širšiemu okruhu zodpovedných osôb zastupujúcich orgány verejnej moci a odbremenili sme ich od nákladného cestovania na centrálné pracovisko do Bratislavy.

S dvojročným odstupom prebehol aj audit kybernetickej bezpečnosti prevádzkovaných základných služieb ÚPVS a GOVNET, ktorého pozitívne výsledky znamenajú výrazný posun k lepšiemu v porovnaní s auditom z roku 2020. V prípade ÚPVS sa nám podarilo zvýšiť súlad z 21 % na 86 % a pri GOVNET-e z 37 % na 83 % v zmysle zákona č. 69/2018 Z. z.

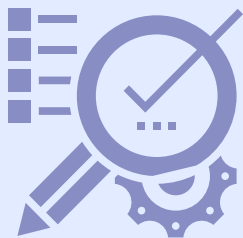
Popri zmiených aktivitách sme si našli čas aj na iné formy prezentovania agentúry ako poprednej inštitúcie, ktorá pracuje s najnovšími technológiami od svetových lídrov a má aj záujem podporovať rast úrovne a kvality vzdelávania študentov s dôrazom na rozvoj a využívanie vedomostného a tvorivého potenciálu. Z tohto dôvodu sme nadviazali na neformálnu spoluprácu, ktorá tu bola od roku 2021, a s Fakultou informatiky a informačných technológií Slovenskej Technickej univerzity (FIIT STU) sme oficiálne podpísali Memorandum o spolupráci. Vďaka nemu máme víziu prehĺbiť vzájomnú kooperáciu a otvoriť priestor pre nové spoločné a inovatívne projekty v štátnom IT sektore. Tematicky chceme spoluprácu zamerať na oblasti ako UX design portálových riešení, efektívne testovanie, kybernetická bezpečnosť a informatizácia verejnej správy. Podľa mňa ide o pekný príklad efektívneho prepojenia vzdelávania s praxou, ktorý má za cieľ zvýšiť kredit mladej generácie na pracovnom trhu a uľahčiť im tak uplatnenie po skončení štúdia, v prípade záujmu možno aj priamo u nás. Praktickým výsledkom tejto spolupráce sú tri diplomové práce, ktorých realizáciu konzultujú pracovníci agentúry a jeden zamestnanec agentúry nastúpil na externé doktorandské štúdium.

Ing. Pavel Karel
generálny riaditeľ

Fotografia: Pavel Karel (NASES) a Ivan Kotuliak (FIIT STU) po podpísaní Memoranda o spolupráci.

ČINNOSŤ AGENTÚRY

ÚLOHY A ÚSPECHY AGENTÚRY

Národná agentúra pre sieťové a elektronické služby (ďalej aj „NASES“ alebo „agentúra“) je príspevkovou organizáciou Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky (ďalej aj „MIRRI“), ktorej existencia sa datuje od 1. januára 2009. Zabezpečuje plnenie odborných úloh v oblasti informatizácie spoločnosti vyplývajúcich zo zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy, ako aj zo zákona č. 95/2019 Z. z. o informačných technológiách vo verejnej správe.

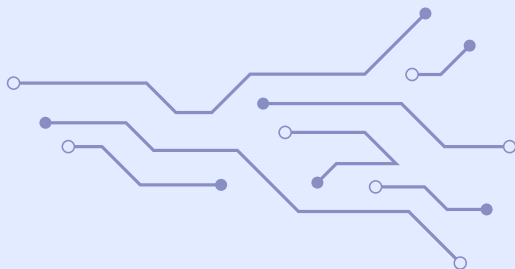
NASES spravuje a prevádzkuje elektronické komunikačné siete a služby a plní odborné úlohy v oblasti informatizácie verejnej správy. Kľúčovými kompetenciami sú teda konkrétne prevádzka a rozvoj Ústredného portálu verejnej správy (ďalej aj „ÚPVS“ alebo „slovensko.sk“), dátovej siete GOVNET, prevádzka sTESTA pre Slovenskú republiku, poradenskú, konzultačnú, sprostredkovateľskú a školiacu činnosť v oblasti informatiky, informačných sietí, elektronických komunikačných sietí, výpočtovej techniky a neposlednom rade aj poskytovanie kvalifikovaných dôveryhodných služieb (ďalej aj „KDS“).

Svojou činnosťou NASES významne podporuje rozvoj a rozširovanie služieb slovenského e-Governmentu, ktorý zefektívňuje a zjednodušuje komunikáciu ľudí so štátom a naopak, čím prispieva k úspore finančných prostriedkov a k napredovaniu informačnej vyspelosti verejnej sféry, súkromného a podnikateľského sektora na Slovensku. Prináša tak nové funkcie a kvalitu, stabilitu a bezpečnosť poskytovaných služieb.

V priebehu roka 2022 čelila agentúra mnohým výzvam. Úspešne sa zhostila prevzatia prevádzky vybraných funkcií Ústredného portálu verejnej správy do vlastných rúk. Dosiahla maximalizáciu refundovania výkonov na projektoch, ktoré realizovala vlastnými zdrojmi. Podpísala Memorandum o spolupráci s Fakultou informatiky a informačných technológií Slovenskej Technickej univerzity. V neposlednom rade zvýšila spracovateľské kapacity, flexibilitu a bezpečnosť inštaláciou technologického prostredia Oracle PCA (z angl. Private cloud appliance) v novom dátovom centre SPP a v dátovom centre Kopčianska

pre nové projekty vrátane projektov Slovensko v mobile, Modernizácia Ústredného portálu verejnej správy, Služba prístupovania a zdieľania doručovaných rozhodnutí. Ďalej sa spustila analýza a testovanie migračných scenárov existujúcich jednotlivých častí ústredného portálu zo starej infraštruktúry v dátovom centre Úradu vlády SR a v dátovom centre Perpetus do novej infraštruktúry. Pokračovalo sa aj v zavádzaní osvedčených postupov vyplývajúcich z metodiky ITIL s cieľom efektívnejšej správy a úrovni poskytovaných IT služieb a zlepšovania IT podpory. Z pohľadu najdôležitejších súčastí ITIL sa pozornosť upriamila na databázu správy konfigurácií (CMDB), ktorá poskytne centrálny repozitár pre všetky komponenty, od služieb cez softvér, IT komponenty, dokumenty až po používateľov či hardvér. Agentúra ďalej riešila aj problematiku, na ktorú bolo nevyhnutné reagovať operatívne a pohotovo, ako príklad uvádzame záložné riešenie na elimináciu negatívnych dosahov spôsobených expiráciou certifikácie QSCD čipov na občianskych preukazoch vydaných pred 21. júna 2021.

Bližšie o hlavných prevádzkových ukazovateľoch, ako aj o ďalších dôležitých aktivitách zrealizovaných NASSES v roku 2022, sa dozviete v nasledujúcich kapitolách.

ÚSTREDNÝ PORTÁL VEREJNEJ SPRÁVY

Prevádzkovanie Ústredného portálu verejnej správy (ďalej aj „ÚPVS“ alebo „portál“ či „slovensko.sk“) prebieha už ôsmy rok v režime 24 hodín, 7 dní v týždni. Portál je centrálnou „bránou“ k informačným zdrojom a službám verejnej správy.

Obsahuje nielen informačné texty pre občanov, cudzincov, podnikateľov a pre inštitúcie na úspešnú elektronickú komunikáciu, ale aj prepojenie na elektronické služby, ktoré poskytujú priamo jednotlivé rezorty. Zároveň umožňuje prístup k elektronickým schránkam, ktoré významne odbúravajú administratívu bez nutnosti osobnej návštevy konkrétneho úradu.

V priebehu roka 2022 sa uskutočnili **niekoľké zmeny, ktoré úzko súviseli s elektronickými schránkami**. Najvýznamnejšími z nich bolo najmä:

- nová rola pre volanie služieb pečatenia cez Centrálnu elektronickú podateľňu (marec 2022),
- nový elektronický formulár príkazu na úhradu a informácie o úhrade – SEPA2 (jún 2022),
- nový spôsob autentifikácie - cez mobilné ID a aplikáciu Slovensko v mobile (jún 2022),
- nová vizualizácia formulára pre službu Centrálného úradného doručovania (CÚD) – korektné zobrazovanie chybových správ a hlásení, zmena tlačenej prezentačnej schémy (jún 2022),
- zmena dátovej štruktúry výsledku overenia podpisov v doručovanej správe – jednoduchšie odlišenie legislatívnych typov elektronických podpisov (december 2022),
- zmeny v doložke o autorizácii listinného rovnopisu – pridanie QR a prístupového kódu s dátumom platnosti a uvádzanie časového pásma (december 2022),
- upozornenie na neplatnosť zaslaného podpisu – nová správa automaticky zasielaná do elektronických schránok (december 2022).

ČÍSELNÉ ÚDAJE K ELEKTRONICKÝM SCHRÁNKAM A TRANSAKCIÁM NA ÚPVS

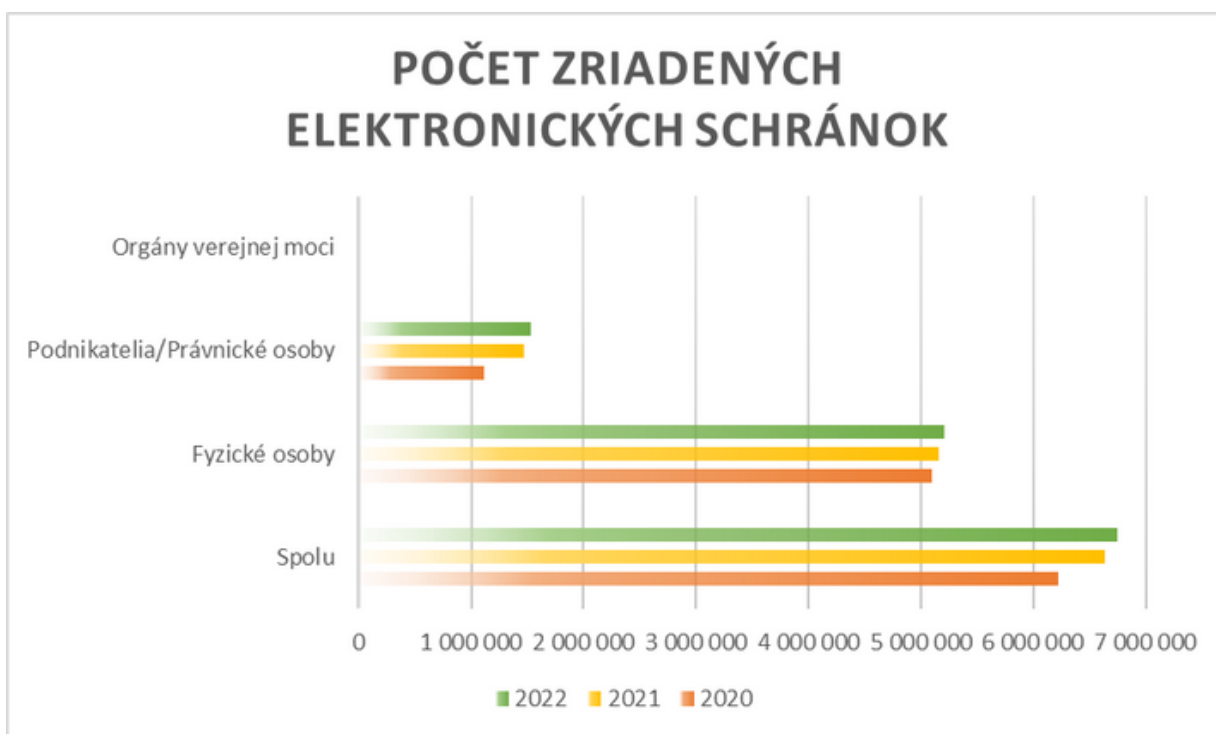
Aj v roku 2022 boli priebežne zriaďované, aktivované a deaktivované elektronické schránky fyzickým osobám, fyzickým osobám (podnikateľom), právnickým osobám a orgánom verejnej moci.

K 31. decembru 2022 bolo na ÚPVS evidovaných **spolu 6 747 598 zriadených elektronických schránok**, čo predstavuje nárast o 1,7 % oproti predošlému roku. Konkrétne ide o 5 204 775 elektronických schránok fyzických osôb, 1 531 951 elektronických schránok podnikateľov/právnických osôb a 10 872 elektronických schránok orgánov verejnej moci.

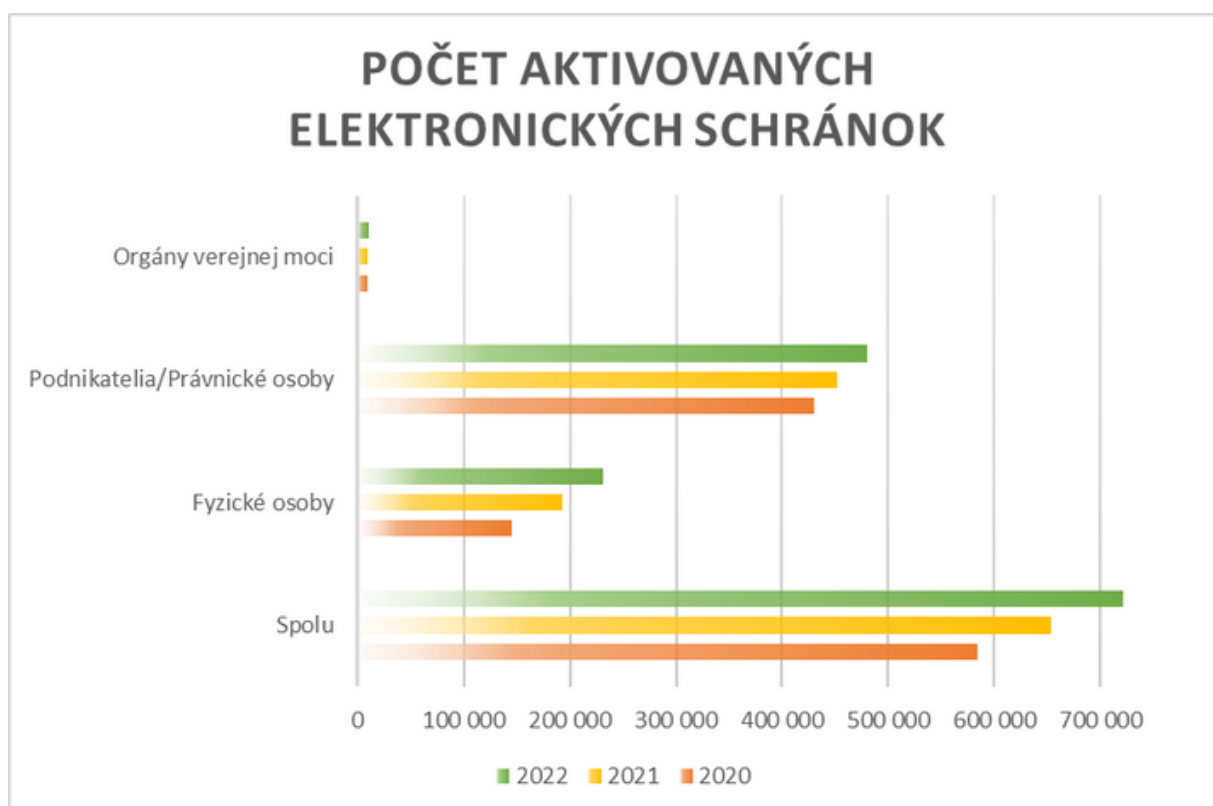
K 31. decembru 2022 bolo na ÚPVS **aktivovaných na doručovanie spolu 721 169 elektronických schránok**, z toho 231 193 schránok fyzických osôb, 479 685 schránok podnikateľov/právnických osôb a 10 291 schránok orgánov verejnej moci. Oproti minulému roku sa zaznamenal nárast o vyše 10 %. Na porovnanie, v roku 2021 išlo o nárast takmer o 12 %.

Medziročný nárast elektronických schránok aktivovaných na doručovanie predstavoval v prípade fyzických osôb 20 % a v prípade podnikateľov/právnických osôb išlo o nárast 6 %. Do elektronických schránok bolo evidovaných **vyše 29 miliónov prihlásení**, z toho bolo unikátnych 8 045 218.

Porovnanie uvedených údajov nájdete znázornené aj v Grafe č. 1 a v Grafe č. 2 nižšie.

Graf. č. 1: Počet zriadených elektronických schránok v rokoch 2020 až 2022

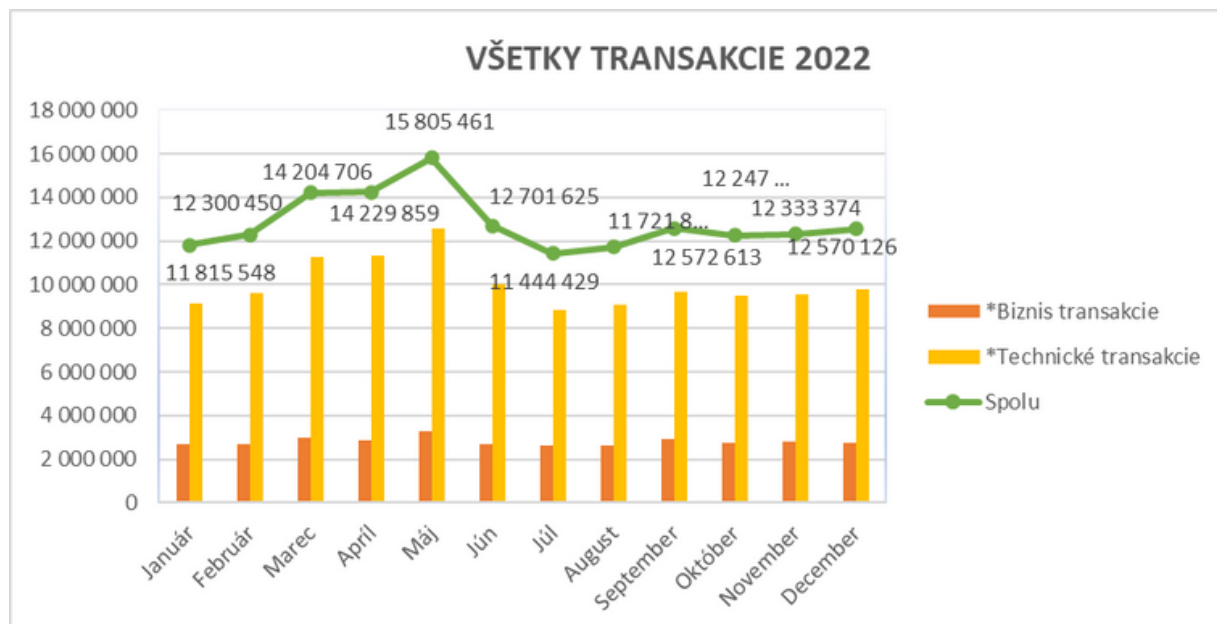

Graf. č. 2: Počet aktivovaných elektronických schránok v rokoch 2020 až 2022

Koncom roka 2022 si mohli používatelia cez portál slovensko.sk vyhľadať vyše 2 530 elektronických služieb, v súvislosti s ktorými sa spracovalo 4 213 289 oznámení, 2 680 737 podaní, 25 151 900 rozhodnutí. Z toho bolo 2 432 952 rozhodnutí zaslaných prostredníctvom Centrálného úradného doručovania (ďalej aj „CÚD“), v rámci ktorého sa vyhotovujú a doručujú listinné rovnopisy elektronických úradných dokumentov, čo predstavuje úsporu 6 666 288,48 €. Počet rozhodnutí zaslaných cez CÚD narástol oproti roku 2021 až o 104 %.

Cez ÚPVS prešlo v roku 2022 spolu 153 947 475 všetkých elektronických transakcií, t. j. technické a biznis transakcie, čo je o vyše 20 miliónov viac ako v roku 2021. Biznis transakcie predstavujú zrealizované podania, rozhodnutia, oznámenia, SkTalk2 (správy v starom formáte), uložené správy do rozpracovaných a odoslaných správ. Technické transakcie sú správy s technickými informáciami (napr. potvrdenia o odoslaní elektronických podaní).

Znázornenie niektorých uvedených údajov nájdete v Grafe č. 3 nižšie.

Graf č. 3: Všetky biznis transakcie cez ÚPVS v roku 2022

ČÍSELNÉ ÚDAJE K INFORMAČNÉMU OBSAHU ÚPVS

ÚPVS je portálom informačného charakteru, kde si návštevníci okrem vyhľadania elektronických služieb môžu na lepšiu orientáciu pozrieť prehľad aktuálnych oznamov, noviniek, blížiacich sa povinností, ale aj návody, inštruktážne videá a informačné obrázky, vysvetľujúce základné aspekty súvisiace s e-Governmentom.

V roku 2022 bola stránka portálu slovensko.sk zobrazená takmer **33-miliónkrát**, čo predstavuje opäť nárast. V porovnaní s rokom 2021 ide približne o 2,3 %, pričom viac ako 73 % boli úplne noví návštevníci. Znova sa potvrdila najvyššia návštevnosť portálu v marcovom období pre daňové povinnosti a výnimočne aj počas mesiaca október 2022, pretože viacero ľudí sa zrejme zapojilo do výzvy Pôdohospodárskej platobnej agentúry v rámci Schémy štátnej pomoci pre potravinárov. Najnižšia návštevnosť bola, pochopiteľne, počas štátnych sviatkov, v období letných dovoleniek a školských prázdnin.

Znázornenie stúpajúcej tendencie zobrazovania portálu slovensko.sk v rokoch 2016 až 2022 nájdete v Grafe č. 4 nižšie.

Graf. č. 4: Stúpajúca tendencia zobrazovania portálu slovensko.sk v rokoch 2016 až 2022

Pre zaujímavosť, medzi zahraničnými krajinami, z ktorých pristupujú používatelia na portál slovensko.sk, sú na poprednom mieste okrem **Českej republiky aj Írsko, Nemecko a Rakúsko**, pretože mnoho Slovákov žije alebo pracuje v zahraničí, a preto je v ich záujme riešiť svoje úradné záležitosti online.

Najfrekventovanejšia „premávka“ na portáli slovensko.sk prebiehala štandardne v pracovnom čase, **medzi 8. hodinou rannou a 13. hodinou popoludní**, pričom značná časť používateľov si nechávala svoju prácu aj na večerné obdobie **po 22. hodine**.

Štatisticky **najnavštevovanejšími sekciami** boli: „Všeobecná agenda“, cez ktorú sa vyhľadáva podanie so všeobecnou štruktúrou a následne sa adresuje vybranej inštitúcii, ďalej „Na stiahnutie“, ktorá obsahuje softvér potrebný na prihlásenie sa na portál a na podpisovanie elektronických podaní a tiež aj „Ako začať“, kde sú popísané základné kroky potrebné na elektronickú komunikáciu s úradmi.

Medzi **najviac prezerané elektronické služby** v časti „Nájsť službu“ v roku 2022 patrili: „Dohodnutie termínu cez rezervačný systém Ministerstva vnútra SR“, ďalej „Výberové konanie v štátnej službe“ a „Podávanie návrhu na zápis, zmenu a výmaz údajov v obchodnom registri“, ktoré nahradili minuloročné elektronické žiadosti o finančné príspevky súvisiace s pandémiou spôsobenou vírusom COVID-19.

Už tretí rok sa zverejňoval prehľad toku všetkých biznis aj technických transakcií uskutočnených cez portál, či informácie o šetrení finančných prostriedkov súvisiacich s Centrálnym úradným doručovaním v sekcii štatistiky.

V polovici roka 2022 sa mesačný prehľad noviniek súvisiaci s dianím na portáli slovensko.sk, ale aj s aktuálnou agendou úzko súvisiacou s elektronickou komunikáciou začal zverejňovať a zasielať odberateľom cez nový nástroj vo vylepšenom vizuáli.

Niektoré vybrané témy, spracované na portáli, komunikovala Redakcia ÚPVS smerom k verejnosti aj cez sociálne siete ako Facebook (14-tisíc sledovateľov), Instagram (105 sledovateľov) a LinkedIn (336 sledovateľov).

ŠTATISTIKA K ŽIADOSTIAM ÚPVŠ

Odbor administratívnej prevádzky a registračnej autority spracoval v roku 2022 **spolu 13 975 žiadostí**. Z uvedeného počtu bolo 8 568 listinných a 5 407 elektronických žiadostí nárast (o 3 881 oproti minulému roku).

Najviac zasielanou žiadosťou bola **„Žiadosť o udelenie oprávnenia fyzickej osobe/právnickej osobe, na prístup a disponovanie s elektronickou schránkou právnickej osoby, fyzickej osoby alebo orgánu verejnej moci,“** ktorých bolo doručených spolu 6 129 (nárast o 2 141 oproti minulému roku).

Pretože stále neexistuje register orgánov verejnej moci, elektronických schránok na základe ich žiadosti bolo vytvorených 269.

Na základe žiadosti sa zriadilo 497 elektronických schránok právnických osôb, ktoré nie sú zapísané v Obchodnom registri SR (napríklad pre samostatne hospodáriacich roľníkov, centrá voľného času, knižnice, múzeá a pod.).

NASES zaznamenala vysoký záujem komunikovať elektronicky aj u občanov krajín Európskej únie žijúcich na území Slovenskej republiky. Na základe listinných žiadostí bolo vytvorených približne 878 elektronických schránok pre fyzické osoby, ktoré nie sú štátnymi občanmi Slovenskej republiky. Prevažne išlo o štatutárov právnických osôb so sídlom na území Slovenska alebo o živnostníkov. Najväčšie zastúpenie mali žiadosti cudzincov so štátnou príslušnosťou Česká republika a o niečo nižšie zastúpenie mali Ukrajina, Srbsko, Rumunsko a Rusko.

Zvýšený záujem právnických osôb komunikovať elektronicky je podložený početnosťou žiadostí o zvýšenie úložnej kapacity elektronickej schránky o 1 GB, 10 GB alebo 100 GB, ktorých NASES v roku 2022 spracovala celkovo 3 290 (nárast o 560 oproti minulému roku).

Z dôvodu komunálnych volieb pribudli v mesiaci november a december 2022 v hojnom počte aj žiadosti k zmene vedúceho orgánu verejnej moci. Do konca roka 2022 sa spracovalo spolu 1 249 listinných a elektronických žiadostí.

Jediný nárast nenastal v súvislosti s dobrovoľnou aktiváciou elektronických schránok osôb, ktoré nemajú elektronické schránky aktivované na doručovanie povinne zo zákona. Tých bolo spracovaných len 320.

Odbor administratívnej prevádzky a registračnej autority naďalej prideloval rolu na vytvorenie autorizačnej doložky k elektronickým úradným dokumentom. V tejto súvislosti sa spracovalo 312 žiadostí orgánom verejnej moci (nárast o 172 oproti minulému roku).

V súvislosti s organizačnými zmenami prevzal odbor agendu o spracovávaní vyjadrení pre orgány verejnej moci. V tejto súvislosti sa vybavilo 63 žiadostí.

INTEGRÁCIE NA ÚPVS V ČÍSLACH

NASES ponúka na ÚPVS prístup nielen formou webového rozhrania cez portál slovensko.sk, ale aj možnosť automatizovaného technického spôsobu pristupovania do elektronických schránok cez tzv. integráciu.

Integrovaným subjektom sa po splnení podmienok umožňuje pracovať priamo v ich agendových systémoch bez nutnosti následnej manuálnej kontroly dotknutej elektronickej schránky na GUI rozhraní ústredného portálu.

V roku 2022 bolo medzi agentúrou a jednotlivými konzumentmi služieb ÚPVS **schválených a podpísaných spolu 44 Dohôd a Dodatkov k Dohode o integračnom zámere (DIZ), 36 subjektov v postavení konzumenta prešlo po realizácii akceptačných testov (UAT) a schválení Akceptačného protokolu (AP) so svojimi projektmi do produkčnej prevádzky ÚPVS (Tabuľa č. 1).** Na porovnanie, v roku 2021 bolo podpísaných 72 DIZ a 63 AP/UAT.

Agentúra spravovala ku konca roka 2022 **spolu 6 955 aktívnych technických účtov.**

Obdobie	DIZ	AP/UAT
Január	5	1
Február	6	3
Marec	3	9
Apríl	7	2
Máj	5	4
Jún	3	6
Júl	1	2
August	3	4
September	5	1
Október	5	4
November	1	0
December	0	0
Spolu:	44	36

Tab. č. 1: Podpísaná dokumentácia k integrácii na ÚPVS v roku 2022

ÚSTREDNÉ KONTAKTNÉ CENTRUM

Používateľom portálu slovensko.sk poskytovali aj v roku 2022 poradenstvo a pomoc s elektronickými schránkami a s elektronickými službami odborne zaškolení sedemnásti operátori Ústredného kontaktného centra (ďalej aj „ÚKC“) v pracovných dňoch od 8.00 h do 18.00 h, v stredu až do 21.00 h. Komunikácia prebiehala tak ako pominulé roky, telefonicky alebo prostredníctvom e-mailov. Používatelia sa mohli svoje otázky pýtať aj cez verejne dostupný online kontaktný formulár.

ÚKC je teda jednotným miestom na nahlasovanie technických problémov znemožňujúcich postup podľa zákona o e-Governmente, preto sa naňho občania obracali aj v prípade, ak potrebovali vydokladovať existenciu a trvanie týchto problémov (napr. pri neočakávanom dočasnom výpadku alebo pri plánovanej odstávke). V tejto súvislosti vydalo ÚKC v uplynulom roku 22 takýchto potvrdení.

Rovnako ako v minulom roku, okrem technickej podpory, pomáhalo ÚKC v prvom polroku aj pri podávaní žiadostí o štátne dotácie poskytované v súvislosti s pandemiou (napr. dotácie na nájomné, pre cestovný ruch, finančná pomoc zamestnávateľom, zamestnancom, živnostníkom, pre potravinárov a pod.), keďže vo väčšine prípadov bolo možné o financie požiadať výlučne elektronickou cestou.

V roku 2022 vybavilo ÚKC **spolu 74 116 požiadaviek**. Početnosť v ostatných uplynulých rokoch je uvedená v Tabuľke č. 2 nižšie.

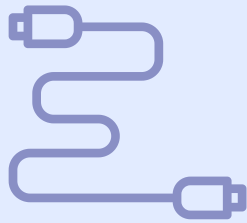
	2019	2020	2021	2022
Požiadavky na ÚKC	76 413	100 389	93 530	74 116

Tab. č. 2: Počet vybavených požiadaviek ÚKC v rokoch 2019 až 2022

Do marca 2022 poskytovali operátori základnú podporu aj pre **aplikácie GreenPass a OverPass**, ktoré slúžili na preukazovanie očkovania, negatívneho výsledku testovania alebo dokladu, ktorý je dôkazom prekonania ochorenia COVID-19.

Od júna 2022 ÚKC popri svojej bežnej agende začalo realizovať podporu pre dva nové a významné projekty: **Slovensko v mobile a Digitálne zručnosti seniorov**. Operátori si tak opäť rozšírili svoje odborné znalosti a prehĺbili svoju kvalifikáciu, vďaka čomu sa agentúre podarilo zvýšiť profesionálnu úroveň poskytovaných služieb.

Štandardne sa používatelia vo väčšej miere dopytovali aj na problematiku súvisiacu s podpisovaním elektronických dokumentov kvalifikovaným elektronickým podpisom. Veľkú skupinu požiadaviek tvorili aj otázky k technickej podpore o inštalácii a nastavení softvéru potrebného na prihlásenie sa na portál a do elektronickej schránky, na podpisovanie a na ovládače čítačiek čipových kariet.

VLÁDNA SIEŤ GOVNET

GOVNET, ktorú NASES spravuje, prevádzkuje a aj rozvíja, je možné v skratke definovať ako štátnu (privátnu) nadrezortnú sieť, ktorá prepája uzly inštitúcií verejnej správy (ministerstvá, ostatné ústredné orgány, ďalšie inštitúcie) a ich centrálny registre. Pod uzlom sa na účely tejto výročnej správy rozumie centrálny bod napojenia privátnej siete konkrétnej inštitúcie na GOVNET.

V roku 2022 bolo zriadených 37 nových uzlov, **celkový počet ku koncu roka bol 283.**

V priebehu roka 2022 sa pri poskytovaní služieb vo vládnej sieti GOVNET udiali viaceré významné zmeny. Jednou z nich bolo vybudovanie nových centrálnych uzlov novej generácie siete a presťahovanie jedného z uzlov do nového dátového centra SPP. Uvedené sa uskutočnilo v júni 2022 v rámci národného projektu Redizajn GOVNET-u. Vytvorili sa tak geograficky oddelené riešenia centrálnych prístupových uzlov GOVNET-u. Zároveň sa začalo aj s náhradou koncových uzlov siete. V novembri 2022 sa začala príprava na migráciu medzinárodnej konektivity siete GOVNET prostredníctvom dátového centra SIX a Sitel.

Ďalej sa podarilo **vysúťažiť centrálnu optickú infraštruktúru potrebnú na prevádzku tejto siete** (prepojenie nových DC a prístupového uzla SIX). Novým dodávateľom optického prepojenia sa stala spoločnosť SITEL s ponukou sumy 840-tisíc (0,016 € za vlákno/meter/rok). Týmto krokom sa NASES začala zbavovať aj závislosti (vendor lock-in) od doterajšieho dodávateľa, spoločnosti SWAN. Výsledkom súťaže je až 95-percentná úspora nákladov porovnávaná na 1 meter vlákna za obdobie jedného roka oproti kontraktu so spoločnosťou SWAN z roku 2016. Presúťaženie prevažnej časti prípojných liniek koncových uzlov GOVNET-u sa odhaduje do konca roku 2024, čo prinesie ďalšie významné úspory v prevádzkových nákladoch siete. Kľúčovým predpokladom na otvorenie súťaže medzi poskytovateľmi komunikačných liniek GOVNET-u bolo obstaranie nového dátového centra v SPP.

Základné parametre, ktoré boli v celom procese obstarávania dôsledne zohľadňované, môžeme stručne zhrnúť do nasledujúcich bodov. Riešenie umožní:

- prepojenie nových datacentier s prenosovou rýchlosťou 100 GB dvomi geograficky nezávislými trasami,
- zabezpečenie prenášaných dát šifrovaním (ochrana liniek pred „odpočúvaním“),
- dlhodobý prenájom celej optickej trasy a nie iba jednotlivých vlákien,
- dostatočnú kapacitu na pripojenie do infraštruktúry v súvislosti s novými projektmi,
- kvalitu trasovania, použitých prenosných médií a podporných i servisných služieb.

Spôsob vysúťaženia optických liniek a ich dlhodobý prenájom prostredníctvom IRU kontraktu (z angl. Indefeasible rights of use) na obdobie 15 rokov boli nepopierateľne unikátnymi aktivitami v štáte, keďže došlo k tomu, že viaceré orgány verejnej moci následne s NASES konzultovali tento prístup a považovali ho za vzorový a hodný nasledovania aj v ich prípadoch.

Uvedené je dôkazom toho, že NASES aj v roku 2022 úspešne budovala novú generáciu nadrezortnej informačnej siete GOVNET, ktorá odzrkadľuje zvyšujúce sa potreby štátu.

KYBERNETICKÁ BEZPEČNOSŤ

Zabezpečovanie kybernetickej bezpečnosti v oblasti informačných a komunikačných technológií a každodenné riešenie kybernetických bezpečnostných incidentov má v NASES v kompetencii Sekcia bezpečnosti. Sekcia zabezpečuje technickú časť informačnej bezpečnosti komunikačných systémov a základných služieb v správe organizácie. Podieľa sa na spolupráci pri správe a monitorovaní vládnej siete GOVNET, ako aj iných sietí LAN/WAN a pri tvorbe koncepcií v oblasti prepojovania sietí.

GOV CERT SK poskytoval v roku 2022 odbornú koordináciu pri konfigurácii hardvéru, softvéru a fungovania služieb bezpečnostného monitoringu. V rámci bezpečnostného monitoringu spolupracoval aj na riešení kybernetických incidentov. Zamestnanci GOV CERT SK promptne reagovali na viacero zero-day zraniteľností, akými bola napr. zraniteľnosť Exchange, a tým zabránili možnému kompromitovaniu.

Zamestnanci v rámci projektu „Národný systém riadenia incidentov kybernetickej bezpečnosti vo verejnej správe“ absolvovali viaceré školenia na prehĺbovanie kvalifikácie, ktorých nadobudnuté znalosti denne využívajú v praxi. Tieto znalosti využívajú aj v prípadoch, ak nastanú okolnosti, ktoré si vyžadujú promptné reakcie a riešenia. Konfigurácia zariadení a systémov zahrnutých pod projektom „Národný systém riadenia incidentov kybernetickej bezpečnosti vo verejnej správe“ bola úspešne ukončená a presunutá do produkcie.

Projekt „Detekcia zraniteľností koncových obslužných bodov“ sa dostal do fázy implementácie a testovania, bude dopĺňať a obohacovať súčasti projektu „Národný systém riadenia incidentov kybernetickej bezpečnosti vo verejnej správe“.

Odbor fyzickej bezpečnosti priebežne vykonával činnosti v oblasti administratívnej, personálnej, fyzickej a objektovej bezpečnosti, ako aj v oblasti bezpečnosti technických prostriedkov v súlade so zákonom č. 215/2004 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov a s príslušnými vyhláškami Národného bezpečnostného úradu.

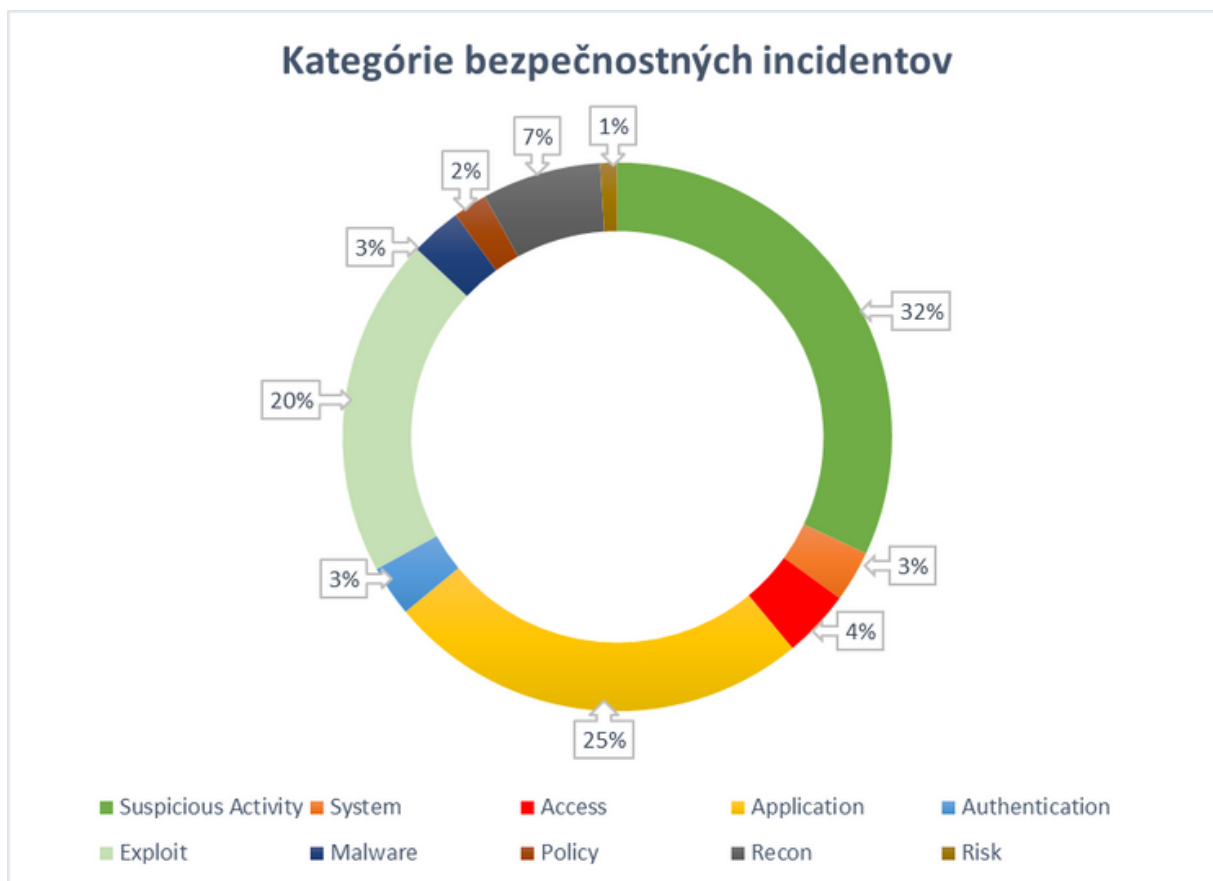
Celoročne sa konalo aj školenie zamestnancov v oblasti režimových podmienok, administrácia systému vstupov a elektronického monitorovania priestorov agentúry.

V roku 2022 bol zabezpečovaný pravidelný servis bezpečnostných systémov spolu s objektovou ochranou prostredníctvom pohotovosti zamestnancov sekcie aj formou kontinuálneho komunikačného prepojenia na pult centrálnej ochrany.

V oblasti ochrany osobných údajov v priebehu roku 2022 odbor zabezpečoval a viedol vyčlenené činnosti na úsekoch personálnej a informačnej bezpečnosti. Svojou činnosťou sa podieľal na zabezpečení ochrany osobných údajov pri manuálnom a automatizovanom spracúvaní osobných údajov fyzických osôb.

Dohľadové centrum sa neustále zdokonaľuje vo svojich vedomostiach, a tým znižuje potrebný čas na promptnú analýzu a reakcie na kybernetické bezpečnostné incidenty. Pracovisko Dohľadového centra sa podieľalo aj na monitoringu prevádzkových služieb, kde na základe ich vyhodnotenia vykonávalo riešenie a poskytovanie informácií riešiteľským skupinám. V rámci svojej činnosti posielalo upozornenia na možné zraniteľnosti z dôvodu neaktuálnosti redakčných systémov prevádzkovaných na uzloch v sieti GOVNET. Správnou detekciou a rýchlym nastavením opatrení zo strany Dohľadového centra sa podarilo eliminovať dosahy možných kompromitácií v prevádzkovaných infraštruktúrach.

Sekcia bezpečnosti denne vyhodnocuje rôzne bezpečnostné incidenty. Priemerný mesačný počet udalostí za rok 2022 bol 3 833. Napr. za mesiac december bol celkový počet udalostí 3 074. Každá udalosť sa podrobne analyzovala a vyriešila.

Graf č. 5: Kategórie vzniknutých udalostí z mesačného priemeru

V grafe sú znázornené detegované bezpečnostné udalosti, najpočetnejšiu kategóriu tvorili tzv. **Suspicious Activity** – udalosti súvisiace s vírusmi, s trójskymi koňmi a s inými formami škodlivého softvéru.

Druhou najväčšou kategóriou boli tzv. **Application** - útočník sa snaží pomocou rôznych nástrojov a stratégií prelomiť bezpečnosť a správny chod aplikácií, aby získal dôležité dáta. Tieto dáta sa líšia od typu aplikácie. Obsahuje udalosti, ktoré súvisia s aktivitou aplikácie, ako sú e-mail alebo aktivita FTP (protokol prenosu súborov).

Ďalšou kategóriou bol **Exploit** - špeciálne vytvorený kód, ktorý útočníci používajú na využitie určitej zraniteľnosti a skompromitovanie zdroja. Exploit môže byť verejne známy, ale aj neznámy. Známe exploity sú vo väčšine prípadov spôsobené zraniteľnosťou v softvéri, v operačnom systéme alebo aj v hardvéri. Vývojári sa snažili takéto zraniteľnosti v čo najrýchlejšom čase opraviť (vydať patch).

Kategória **Recon** - pokusy skenovania cieľových zariadení. Ide väčšinou o aktivitu mimo normálneho stavu alebo o automatizované scany, ktorými sa útočníci snažia zistiť prítomnosť nejakého zraniteľného zariadenia alebo aplikácie na cieľových uzloch. Môžu zistiť informácie o použitých webových technológiách, o operačnom systéme a pod.

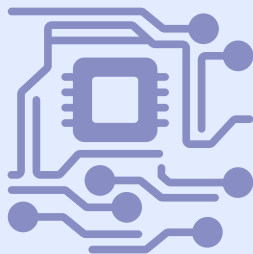
Kategória **Access** hovorí o pokusoch použitia prihlasovacích údajov do cieľových systémov. Útočník sa pokúša zmocniť cieľového systému a zneužiť z neho dáta.

Kategória **Malware** – škodlivý softvér obsahuje udalosti, ktoré súvisia so zneužitím aplikácií a pokusmi o pretečenie vyrovnávacej pamäte.

Kategória **System** obsahuje udalosti, ktoré súvisia so zmenami systému, s inštaláciou softvéru alebo so stavovými správami.

Kategória **Policy** obsahuje udalosti, ktoré súvisia so správou sieťovej politiky a s monitorovaním sieťových zdrojov. Hovorí aj o porušení daných politík.

Kategória **Risk** obsahuje udalosti, ktoré súvisia s aplikáciou Risk Manager obsiahnutou v detekčnom systéme.

SLOVENSKÁ NÁRODNÁ CERTIFIKAČNÁ AUTORITA

Aj v roku 2022 NASES ako Slovenská národná certifikačná autorita (ďalej aj „SNCA“) poskytovala **kvalifikované dôveryhodné služby** (ďalej aj „KDS“) a rovnako zodpovedala za vyhotovovanie a overovanie elektronických podpisov a pečatí pre potreby orgánov verejnej moci.

Začiatkom roka SNCA zefektívnila komunikáciu voči svojim klientom o žiadanie o kvalifikované dôveryhodné služby. Pracovníci SNCA vytvorili elektronické formuláre, ktoré úplne nahradili dovtedy dostupné listinné žiadosti a zároveň spojili dve žiadosti do jednej, Žiadosť o poskytovanie kvalifikovaných dôveryhodných služieb a Žiadosť o vydanie a inicializáciu kvalifikovaného certifikátu pre kvalifikovanú elektronickú pečať, čo klientom NASES výrazne uľahčilo žiadanie o KDS.

V druhom kvartáli sa pracovníkom SNCA podarilo úspešne sprístupniť kvalifikovanú dôveryhodnú službu validácie elektronických podpisov a pečatí, ktorá je už dnes využívaná v tisíckach volaní tejto služby denne. Služba validácie zabezpečuje overenie a potvrdenie platnosti kvalifikovaného elektronického podpisu.

SNCA sa následne pripravovala na sťahovanie záložnej lokality z priestorov Národného bezpečnostného úradu (ďalej aj „NBÚ“) do novovybudovaného dátového centra v priestoroch SPP. Táto aktivita sa úspešne ukončila v treťom kvartáli a celá záložná lokalita bola úspešne umiestnená do zabezpečenej sály v dátovom centre SPP.

V poslednom kvartáli roka 2022 sa SNCA podarilo niekoľko ďalších úspechov:

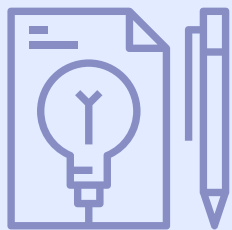
- Nová možnosť na podanie Žiadosti o vydávanie mandátnych certifikátov a kvalifikovaných elektronických pečatí vďaka efektívnej spolupráci s Notárskou komorou SR, vďaka čomu si orgány verejnej moci vedia požiadať o KDS aj prostredníctvom ktoréhokoľvek notára so sídlom po celej Slovenskej republike. Tento spôsob podania žiadosti odbúrava najmä komplikácie spojené s cestovaním do Bratislavy a pre žiadateľa znamená výraznú úsporu času a nákladov.

- Zároveň NASES spustila pre orgány verejnej moci predaj certifikovaných zariadení na podpis a pečať (tzv. QSCD zariadenia). Ide o čipové karty typu ProID+Q od výrobcu MONET+. Orgány verejnej moci si ich už teda nemusia prácne obstarávať vo vlastnej réžii, ale môžu si ich objednať priamo pri podávaní Žiadosti o poskytovanie kvalifikovaných dôveryhodných služieb rýchlo a pohodlne cez zamestnanca NASES za štandardnú cenu 28,80 €.

SNCA aj v roku 2022 dosiahla stúpajúci záujem o poskytovanie KDS aj vďaka optimalizácii interných procesov a efektívnej komunikácii medzi zamestnancami a potenciálnymi klientmi. **V priemere sa podarilo zvýšiť záujem o tieto služby až o 53 %.**

Kvalifikované dôveryhodné služby NASES	2021	2022
Elektronické pečate	844	1 126
Mandátne certifikáty	3 026	4 769
Časové pečiatky	39 953 786	67 250 411
Validácia podpisov a pečatí	n/a	277 467

Tab. č. 3: Štatistika poskytnutých dôveryhodných služieb v kusoch k 31. 12. 2022

PROJEKTY

Projektová kancelára NASES sa aj v roku 2022 venovala dlhodobu udržateľnej stratégii. Intenzívne sa riešila modernizácia ústredného portálu, sprístupňovanie a zdieľanie doručovaných rozhodnutí, identifikácia a autentifikácia cezhraničných používateľov, redizajn vládnej siete, úprava informačných systémov, kybernetická bezpečnosť a mnohé iné.

Dávnejšie začaté projekty (7) a ich aktuálny stav:

Názov projektu:	Zvyšovanie úžitkovej hodnoty digitálnych služieb pre občanov, podnikateľov a inštitúcie verejnej správy
Operačný program:	Operačný program Integrovaná infraštruktúra
Programové obdobie:	2014 - 2020
Financovanie:	Európsky fond regionálneho rozvoja
Rozpočet projektu:	14 444 684,93 eura
Začiatok a plánované ukončenie realizácie projektu:	2/2019 – 12/2023

Cieľom projektu je zlepšiť interakciu používateľov s verejnou správou a zjednodušiť kroky vedúce k samotnej realizácii elektronického podania cez portál slovensko.sk.

V auguste 2022 bola ukončená etapa Analýza a dizajn a boli dodané jednotlivé detailné návrhy riešenia jednotlivých modulov. V rámci etapy Nákup technických prostriedkov, programových prostriedkov a služieb bolo ukončené verejné obstaranie na nákup hardvéru a súvisiaceho softvéru – dodanie v máji 2022 a nainštalovanie do jednotlivých datacentier v novembri 2022. Taktiež boli ukončené viaceré verejné obstarávania v rámci nákupu softvérových licencií potrebných pre projekt, reklamných predmetov a technických prostriedkov pre projektový tím. Bola ukončená implementácia a testovanie modulu Riadenia obsahu webových stránok, ktorý bol nasadený v septembri 2022. V marci 2022 bol uzavretý dodatok č. 2 k Zmluve o poskytnutí NFP v súvislosti s úpravou harmonogramu, rozšírením personál-

nych kapacít a súvisiacej úprave rozpočtu. K Zmluve o dielo bol v septembri 2022 uzavretý Dodatok č. 1 v súvislosti s rozšírením expertov Zhotoviteľa a úpravou rozpočtu. V rámci monitorovaného obdobia prebiehala implementácia modulov: Vyhľadávanie a navigácia, Štátny messenger, Oprávnenia tretích strán, Portfólio a profil klienta, Rozpracovaných podaní a príloh, Rozšírenie funkcionality spoločných modulov ÚPVS.

Názov projektu:	eIDAS 3
Operačný program:	Operačný program Integrovaná infraštruktúra
Programové obdobie:	2014-2020
Financovanie:	Európske štrukturálne a investičné fondy
Rozpočet projektu:	1 999 259,36 eura
Začiatok a plánované ukončenie realizácie projektu:	2/2021 - 12/2023
Nadväznosť:	eIDAS 2, ktorý bol v decembri 2021 úspešne ukončený a nasadený do prevádzky

Projekt eIDAS 3 je zameraný na implementáciu a prispôsobenie zdieľaných komponentov pre potreby poskytovania cezhraničných služieb. Ide o riešenie problémov identifikácie a autentifikácie cezhraničných používateľov, ako aj výmenu dôkazov pomocou technického systému podľa uvedeného nariadenia. Z vecného pohľadu projekt rieši otázky súvisiace s efektívnym poskytovaním elektronických služieb SR cezhraničným používateľom v zmysle Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1724 z 2. októbra 2018 o zriadení jednotnej digitálnej brány na poskytovanie prístupu k informáciám, postupom a asistenčným službám riešenia problémov a o zmene nariadenia (EÚ) č. 1024/2012 (ďalej ako „Nariadenie o Jednotnej digitálnej bráne“).

Ciele projektu sú:

- podporiť proces využívania elektronických služieb portálu slovensko.sk občanmi ostatných členských krajín EÚ,
- podporiť proces identifikácie a autentifikácie osôb z iných členských štátov EÚ v rámci služieb slovenského e-Governmentu,
- podporiť využívanie elektronických služieb cezhraničnými používateľmi,
- zefektívniť evidenciu osôb z iných členských štátov EÚ, ktoré využívajú služby slovenského e-Governmentu (vrátane zmien údajov),
- podporiť poskytovanie efektívnych elektronických služieb dátovej platformy pre občanov SR a pre cezhraničných používateľov systému.

Názov projektu:	Služby sprístupňovania a zdieľania doručovaných rozhodnutí (KSDR)
Operačný program:	Operačný program Integrovaná infraštruktúra
Programové obdobie:	2014 - 2020
Financovanie:	Európske štrukturálne a investičné fondy
Rozpočet projektu:	986 508,61 eura
Začiatok a plánované ukončenie realizácie projektu:	1/2021 - 04/2023

Cieľom projektu je poskytnúť občanovi a podnikateľským subjektom všetko na jednom mieste a zároveň zjednodušeným spôsobom prehľad o všetkých elektronických rozhodnutiach, ktoré verejná správa doručovala prostredníctvom Informačného systému Centrálného úradného doručovania (ďalej aj „CÚD“). Zároveň budú môcť občania a podnikateľský subjekt vidieť, kedy a kto rozhodnutia menil alebo k nim pristupoval. Pravidlá sa pritom nastavujú podľa klasifikácie údajov v rozhodnutiach.

Verejné obstarávanie projektu bolo úspešne ukončené. Zhotoviteľom diela je Slovensko IT.

Názov projektu:	Redizajn siete GOVNET
Operačný program:	Operačný program Integrovaná infraštruktúra
Programové obdobie:	2014 - 2020
Financovanie:	Európsky fond regionálneho rozvoja
Rozpočet projektu:	7.321.890,45 eur
Začiatok a plánované ukončenie realizácie projektu:	12/2019 – 09/2023

Prínosom projektu je vo veľkej miere dosiahnutie úspory finančných nákladov na prevádzku siete GOVNET a zabezpečenie jej vyššej bezpečnosti šifrovaním komunikácie.

Základné ciele:

- zabezpečená šifrovaná sieť GOVNET,
- zvýšenie kvality a dostupnosti siete GOVNET,
- kontinuálna modernizácia siete v správe NASES,
- zabezpečenie koncových uzlov,
- transparentné výdavky.

V novembri 2022 sme požiadali o Návrh na zmenu právoplatného rozhodnutia o schválení žiadosti nenávratného finančného príspevku, kde požadujeme navýšiť projekt z pôvodnej výšky 7 321 890,45 € s DPH na navrhovanú výšku 9 952 210,67 € s DPH. Dôvodom navýšenia je nárast počtu kybernetických útokov na slovenské inštitúcie a firmy od začiatku špeciálnej vojenskej operácie na Ukrajine. Požadované investície budú použité na zakúpenie vstupného firewallu pre potreby zvýšenia ochrany interného GOVNET prostredia na poskytovanie služieb siete pre jednotlivé orgány verejnej moci.

Názov projektu:	Národný systém riadenia incidentov kybernetickej bezpečnosti vo verejnej správe
Operačný program:	Operačný program Integrovaná infraštruktúra
Programové obdobie:	2014 - 2020
Financovanie:	Nenávratný finančný príspevok z Európskeho fondu regionálneho rozvoja + štátny rozpočet
Rozpočet projektu:	348 605,44 eura
Začiatok a plánované ukončenie realizácie projektu:	1/2019 – 3/2023

Cieľom projektu je vytvorenie siete adekvátne odborne a technicky vybavených jednotiek na riešenie kybernetických bezpečnostných incidentov (ďalej aj „jednotky CSIRT“) na celonárodnej úrovni.

Úlohou jednotiek CSIRT je vykonávanie preventívnych a reaktívnych opatrení v oblasti svojho pôsobenia a poskytovanie relevantných informácií o kybernetických incidentoch národnej a vládnej jednotke CSIRT.

Projekt bol zo strany hlavného partnera MIRRI **predĺžený do marca 2023.**

Názov projektu:	Centrálny informačný systém štátnej služby
Operačný program:	Operačný program Integrovaná infraštruktúra
Programové obdobie:	2014 - 2020
Financovanie:	Nenávratný finančný príspevok z Európskych štrukturálnych a investičných fondov
Rozpočet projektu:	3 905 143,33 eura
Začiatok a plánované ukončenie realizácie projektu:	7/2018 - 3/2023

Hlavným cieľom projektu je vybudovanie Centrálného informačného systému štátnej služby (ďalej aj „CISŠS“) ako nadrezortného personálno-informačného systému. Prínosom projektu bude vo veľkej miere odstránenie decentralizácie riadenia ľudských zdrojov, čo by sa malo prejaviť najmä na zvýšení kvality a jednotnosti procesov elektronických výberových konaní, znížení nákladov na jedného prijatého zamestnanca (zavedenie princípu jedenkrát a dosť).

CISŠS je centrálny informačný systém, ktorý je informačným systémom verejnej správy podľa osobitného predpisu. Správcom centrálného informačného systému je Úrad vlády. Účelom zriadenia centrálného informačného systému je umožniť služobným úradom a Úradu vlády spracúvať automatizovaným spôsobom údaje, ktoré sú nevyhnutné na riadny a efektívny výkon štátnej služby podľa tohto zákona.

Súčasťou centrálného informačného systému je register

- a) výberových konaní,
- b) úspešných absolventov,
- c) nadbytočných štátnych zamestnancov,
- d) štátnozamestnaneckých miest (od 07/2023),
- e) štátnych zamestnancov (od 07/2023).

Ešte v roku 2021 bolo s ohľadom na zložitú situáciu súvisiacu s pandemiou COVID-19 nutné posunúť harmonogram ukončenia projektu o 4 mesiace do konca júna 2022, z dôvodu legislatívnych zmien bolo potrebné zabezpečiť aktualizáciu niektorých funkčností a v dôsledku toho sa posunulo finálne odovzdanie a Zmluva o dielo do konca októbra 2022.

V aktuálnom roku boli ukončené všetky projektové míľniky. Výstupy za posledný projektový míľnik 7 obsahujú aj finálne UAT a akceptačné testovanie, ktoré je časovo náročné. Systém je nasadený v cieľovom prostredí vládneho cloudu, kde bude CISŠS prevádzkovaný. Aktuálne z dôvodu dlhšie trvajúceho verejného obstarávania na hardvér a softvérové licencie je celkové ukončenie projektu naplánované na marec 2023.

Prebiehala intenzívna komunikácia s integračnými partnermi na účely zabezpečenia princípu Jedenkrát a dosť (zabezpečenie príslušných údajov z referenčných registrov RFO, RPO, RA a registra trestov Generálnej prokuratúry SR) a systémy sú naintegrované a finalizované Dohody o poskytovaní údajov. Boli dohodnuté súčinnosti s projektom Centrálny ekonomický systém Ministerstva financií Slovenskej republiky, ktorý zabezpečuje zber zdrojových dát pre budované centrálné referenčné registre CISŠS a prebieha proces prepojenia a testovania integrácie. Intenzívne sa komunikovalo s Ministerstvom pre informatizáciu, investície a regionálny rozvoj SR na úspešné zvládnutie implementácie metodiky Jednotného dizajnového manuálu elektronických služieb, lepších služieb verejnej správy, princípov dátového manažmentu, ako aj na zabezpečenie dôslednej ochrany kybernetickej bezpečnosti budovaného riešenia. Naplánované aktivity sa týkajú dokončovacej fázy projektu, zabezpečenia zmluvy na prevádzku CISŠS medzi NASES a Úradom vlády SR a prechodu do plnej produkcie, ktorá sa predpokladá do konca roku 2023.

Názov projektu:	Úprava informačných systémov
Operačný program:	N/A
Programové obdobie:	N/A
Financovanie:	Štátny rozpočet
Rozpočet projektu:	13 578 202 eur
Začiatok a plánované ukončenie realizácie projektu:	4/2017 – 10/2023

Cieľom projektu Úprava informačných systémov (ďalej aj „ÚIS“) je úprava existujúcich modulov ÚPVS a súvisiacich informačných systémov, ktorou sa saturujú požiadavky vyplývajúce zo zmeny relevantných, všeobecne záväzných právnych predpisov a optimalizácia IS PEP.

Projekt sa aktuálne nachádza vo finálnej fáze, keď sú jednotlivé moduly odovzdané a časť sa uzatvorí v priebehu roka 2023.

V priebehu roku 2022 boli odovzdané nasledujúce etapy jednotlivých modulov diela:

- Modul ÚPVS Synchronne doručovanie a optimalizácia – bola odovzdaná etapa implementácia, testovanie a nasadenie – časť je pripravená na akceptáciu RV.
- Modul ÚPVS eIDAS CEP - bol úspešne nasadený do prevádzky.
- Modul MED doplnenie – bol úspešne nasadený do prevádzky.
- Modul ÚPVS MEP a G2G – bola odovzdaná etapa analýza a dizajn, implementácia a testovanie, prebieha proces akceptácie dodaných výstupov a zapracovanie výhrad z akceptácie.
- Dodatok 10 - 305-IAM IdP a 305-IAM push notifikácie boli kompletne odovzdané do plnej produkčnej prevádzky. V rámci Dodatku č. 15 sa zrealizovali malé zmeny RFC v dôsledku ladenia bezpečnosti a UX dizajnu.

Vyplývajú z nasledujúcich dodatkov sa realizovali práce na častiach Diela:

Dodatok 10:

- 305 – IAM – RFO – Rozšírenie modulu IAM o údaje z referenčného registra fyzických osôb (RFO) - prebiehali práce.
- Nasadené do prevádzky.305 – MEP a G2G rozšírenie – Úprava procesu doručovania príkazov na úhradu a čiastočné úhrady – Doručovanie PnÚ – IS PEP MSP, ÚPVS a G2G validácie – prebiehala etapa implementácie a príprava testovacích scenárov.
- eIDAS CEP klientske aplikácie - Rozšírenie klientskych aplikácií D. Suite/eIDAS – bol nasadený do prevádzky.

ÚPVS predstavuje nosný pilier e-Governmentu. Zo strany NASES je realizovaná priebežná modernizácia a optimalizácia súvisiaca s prihlasovaním, identifikáciou a autorizáciou používateľov portálu s využitím alternatívnych prostriedkov elektronickej identifikácie. Cieľom zmien je zjednodušiť prístup prostredníctvom mobilných zariadení, ako aj prístupu zahraničných používateľov v súvislosti s prijatím cez eIDAS.

Zároveň boli do plnej prevádzky zavedené optimalizácie interných modulov orchestrácie a úložísk dokumentov, čo výrazným spôsobom zrýchliло proces doručovania a zvýšilo efektívnosť prevádzky a zdrojov.

Dodatok 15:

- G2G - Úpravy Postupu spracovania (POSP).
- G2G – Overenie podpisov odosielateľovi a vyňatie UIR zo vstupných validácií.
- EKR - Úprava EKR služby.
- IS PEP - Reforma súdov - zmena súdnej mapy SR – CR – táto zmena sa realizovala v celom rozsahu a nasadila do produkčného používania.
- IAM – Konsolidácia údajov RPO a nastavenie procesov pre schránky živnostníkov.
- eDesk – Posielanie správ z ES do emailu, použitie URI.
- Podpora pre KSDR - G2G, eDesk, CUD.
- CEP - Úprava D.Signer/XAdES.

Dodatok 16:

Uznaný spôsob autorizácie - autorizácia dokladom.

Dodatok 17:

- Úprava funkcionality ÚPVS pre KSDR.

Hlavné prínosy projektu ÚIS pre prevádzku sú:

- Vytvorenie nástroja podporujúceho presun agendy príkazov na úhradu medzi jednotlivými orgánmi verejnej moci.
- Synchronne preberanie rozhodnutí umožňuje používateľom okamžite prevziať doručované rozhodnutia orgánov verejnej moci do vlastných rúk.
- Optimalizácia ÚPVS zvýšila kvalitu doručovania správ a znížila výskyt chýb.
- Zlepšenie interoperability elektronických podpisov pri komunikácii so zahraničím.
- Nové formy autentifikácie v zmysle eIDAS a podpora mobilnej autentifikácie.
- Počas roka 2022 sa postupne spúšťali vstupné validácie z optimalizácie ÚPVS, ktoré obmedzili vznik časti incidentov vyskytujúcich sa na ÚPVS. Zároveň sa spustila príprava nových vstupných validácií, ktoré zamedzia vzniku viacerých typov závažných incidentov spôsobených chybami v systémoch tretích strán, zasielajúcich správy od orgánov verejnej moci a právnických osôb. Validácie boli rozdelené na synchronne a asynchronne na odľahčenie vstupu spracovania správ. Taktiež bude v potvrdení o odoslaní podania doplnený čitateľný názov odosielateľa a adresáta popri doterajších identifikátoroch.

Nové projekty (3) a ich aktuálny stav:

Názov projektu:	Detekcia zraniteľnosti koncových obslužných bodov
Operačný program:	Operačný program Integrovaná infraštruktúra
Programové obdobie:	2014-2020
Financovanie:	Európske štrukturálne a investičné fondy
Rozpočet projektu:	6 967 883,92 eura
Začiatok a plánované ukončenie realizácie projektu:	8/2022 – 7/2023

V súvislosti s elektronizáciou služieb verejnej správy (e-Government) dochádza k veľmi významnému zvýšeniu závislosti výkonu verejnej správy od informačných systémov verejnej správy a zvyšujú sa aj potenciálne škody z kybernetických incidentov. Zo záverov prestížnych medzinárodných konzultačných spoločností sektory, ktoré boli v období roku 2019 až apríl 2020 najviac zasiahnuté, boli digitálne služby, štátna správa a technologický priemysel. Pritom štátna správa tvorí najatraktívnejší sektor, ktorý čelí kybernetickým útokom. Vzhľadom na tento negatívny trend bude navrhovaný modul detekcie zraniteľnosti koncových obslužných bodov eliminovať a vyhodnocovať kybernetické útoky na koncových zariadenia používateľov.

Základné ciele:

- Vybudovať riešenie na strane klienta a ceste mimo infraštruktúry NASES.
- Znížiť riziko eliminácie útokov a tým aj zníženie nákladov a úspory času na ich odstránenie.
- Zachovanie maximálnej bezpečnosti prenosu dát.

Názov projektu:	Modernizácia Ústredného kontaktného centra
Operačný program:	Operačný program Integrovaná infraštruktúra
Financovanie:	Nenávratný finančný príspevok
Rozpočet projektu:	601 408,70 €
Začiatok a plánované ukončenie realizácie projektu:	10/2022 – 12/2023

Cieľom projektu je modernizácia jestvujúceho softvérového vybavenia Ústredného kontaktného centra, ktoré v súčasnosti disponuje len základnou funkcionalitou z hľadiska aplikačných možností, ktoré sa ponúkajú na aktuálnom trhu. Realizácia projektu prispeje k vytvoreniu procesne efektívnejšej, výkonnejšej verejnej správy s cieľom dosiahnuť spokojného koncového užívateľa, odbremeného pracovníka, ktorý bude mať poskytnuté efektívne nástroje na kvalitnejší výkon svojej práce. Po nasadení a sprevádzkovaní projektu bude pracovníkmi Ústredného kontaktného centra koncovému používateľovi poskytované aktuálne spektrum informácií s možnosťou cieleného rozširovania v závislosti od rozvoja e-služieb verejnej správy. Zároveň bude slúžiť aj ako podporný kanál na ďalšie spopularizovanie procesu budovania informačných systémov verejnej správy. Efektívnejším poskytovaním informácií sa ako nepriamy efekt predpokladá zvýšenie spokojnosti verejnosti s riešením problematiky približovania sa verejnej správy občanovi.

V októbri 2022 bola podpísaná Zmluva o poskytnutí NFP a projekt sa tak dostal do iniciačnej fázy.

Názov projektu:	POZ (Podpisovač, overovač, zobrazovač) v elektronickej komunikácii so štátom
Operačný program:	Operačný program Integrovaná infraštruktúra
Financovanie:	Nenávratný finančný príspevok
Rozpočet projektu:	765 440,95 eura
Začiatok a plánované ukončenie realizácie projektu:	06/2022 – 12/2023

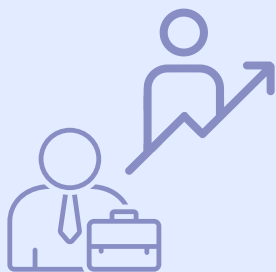
Cieľom projektu je:

- Zvýšenie využívania elektronických služieb implementáciou jednotného nástroja na podpisovanie, overovanie, zobrazovanie a poskytovanie verejne dostupnej zaručenej konverzie.
- Zvýšenie používateľskej prívetivosti koncových služieb a webov pomocou Jednotného dizajn manuálu ID-SK – implementácia novej webovej stránky Slovenskej národnej certifikačnej autority SNCA a zefektívnenie existujúcej webovej stránky NASES.

Cieľovou skupinou projektu sú fyzické a právnické osoby a v neposlednom rade orgány verejnej moci.

Elektronické služby vytvorené projektom:

- Overovanie podpisov a autorizácií, časových pečiatok elektronických bezpečnostných prvkov.
- Podpisovanie a konverzia dokumentov, pripájanie časových pečiatok a prevod na archívnu formu.
- Zobrazovanie podpísaných a nepodpísaných elektronických dokumentov v povinných formátoch.
- Zaručená konverzia.

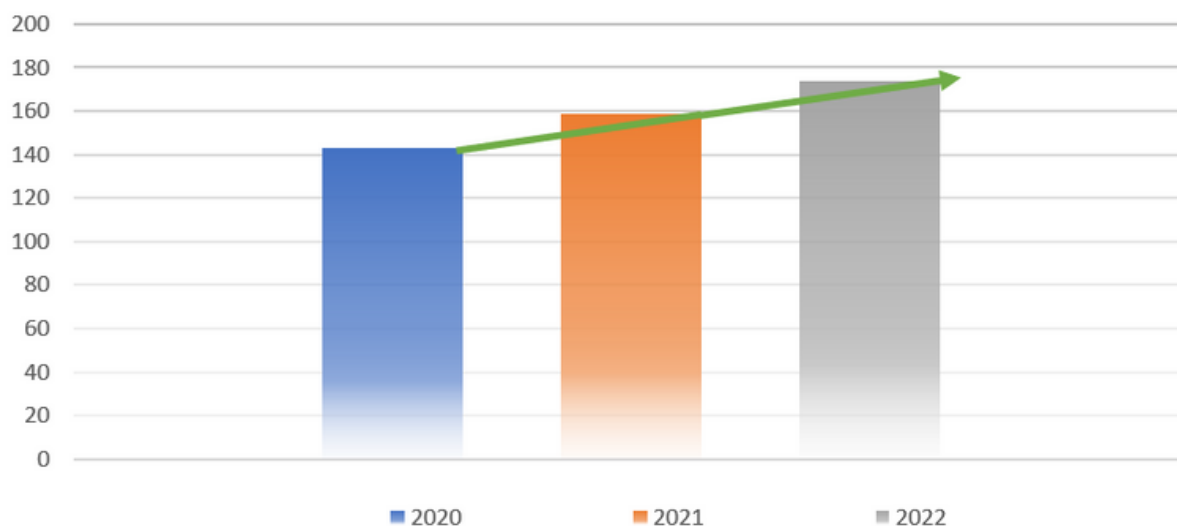

ZAMESTNANCI A VZDELÁVANIE

Oproti minulému roku NASES opäť rozšírila svoje personálne kapacity o ďalších nových fundovaných a kvalitných zamestnancov. V súvislosti s preberaním prevádzkových činností, s nástupom nových projektov a so zmenou organizačnej štruktúry agentúry bolo potrebné pokryť viaceré kľúčové miesta. Do NASES sa podarilo nabrať pracovníkov s vysokým stupňom kvalifikácie a odbornosti, s lepším know-how, s pracovnými schopnosťami a so znalosťami.

Celkový počet zamestnancov k 31. decembru 2022 bol **174 vrátane 13 zamestnancov na materskej alebo rodičovskej dovolenke**. Na porovnanie, v roku 2021 v NASES pracovalo 159 ľudí a v roku 2020 iba 143 (Graf č. 6).

RAST POČTU ZAMESTNANCOV V ROKOCH 2020 - 2022

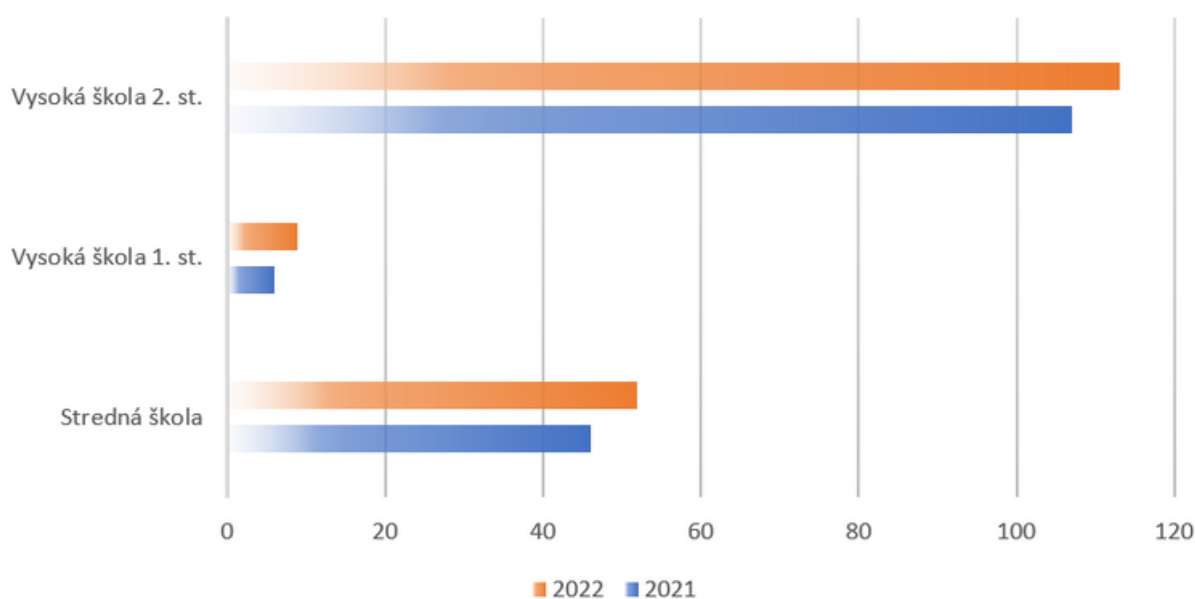
Graf č. 6: Znáznornenie rastu celkového počtu zamestnancov v NASES v rokoch 2020 - 2022

Zastúpenie žien oproti mužom v roku 2022 mierne vrástlo, z uvedeného počtu zamestnancov tvorili **muži 56 % a ženy 44 %**. V roku 2021 bolo mužov viac, 59 %, a žien len 41 %.

Pokles, síce len o 1 %, sme zaznamenali v počte zamestnancov s vysokoškolským vzdelaním (70 %), z nich má 93 % pracovníkov ukončený 2. stupeň a 7 % dosiahlo vysokoškolské vzdelanie 1. stupňa. Z 29 % na 30 % stúpol počet zamestnancov so stredoškolským vzdelaním (Graf č. 7).

Od januára 2022 do decembra 2022 prijala agentúra **44 nových zamestnancov a ukončila pracovný pomer s 25 zamestnancami**. V tomto prípade teda **miera fluktuácie** alebo tzv. index otáčavých dverí, ako jeden z ukazovateľov výkonnosti zamestnancov, odrážajúci zmenu v počte a stabilite zamestnancov, ktorá sa v roku 2021 šplhala až k 20 %, predstavovala v roku 2022 **už len 10,9 %**.

ŠTRUKTÚRA DOSIAHNUTÉHO VZDELANIA

Graf č. 7: Štruktúra dosiahnutého vzdelania zamestnancami NASES v roku 2022

Agentúra sa v priebehu roka 2022 zúčastnila ako vystavovateľ na kariérnych podujatiach s názvami Kariéra EXPO a Profesia Days. Na týchto veľtrhoch práce sa NASES prezentovala ako moderný zamestnávateľ, ktorý ponúka množstvo voľných miest. Agentúra tak mala možnosť rozvíjať spoluprácu s inými zamestnávateľmi a hľadať inšpirácie a námety na vzdelávanie, na pomoc zamestnancom či na moderný servis pre zamestnancov. NASES využila aj možnosť odprezentovať sa motivačnými príbehmi na pódiu. Na týchto podujatiach sa robili aj modelové pohovory, osobnostné, jazykové a IT testovania a rôzne konzultácie.

V priebehu jesene 2022 sa po dlhej covidovej prestávke uskutočnilo dvojdnové stretnutie „manažérov NASES“ zamerané na budovanie vzájomných vzťahov a prehlbovanie tímovej spolupráce. Pozvaní boli kľúčoví zamestnanci, ktorí sa v tímových úlohách snažili vymyslieť a predstaviť ideálny NASES v oblastiach prevádzky, riadenia projektov, internej byrokracie a zdieľania vedomostí. Podnetné výstupy z tohto stretnutia boli zozbierané a poslúžia vedeniu ako podklad na rozhodnutia, ktoré môžu pozitívne ovplyvniť interné procesy a efektívne fungovanie agentúry ako takej.

NASES na účely skvalitňovania poskytovaných služieb priebežne svojich zamestnancov rôznorodo vzdelávala a vzdeláva. Cieľom je, samozrejme, posilnenie lojality a zvyšovanie profesionality kompetencií a konkurencieschopnosti voči súkromnému sektoru. Vzdelávanie zamestnancov je teda jedno z najdôležitejších pilierov úspešnosti agentúry. Vzdelaný zamestnanec má pre firmu významnú pridanú hodnotu, pretože vďaka najnovším poznatkom dokáže flexibilne reagovať na zmeny a podávať čo najlepší výkon. V priebehu roka 2022 sa vytváral priestor na osobnostný rozvoj zamestnancov vďaka rozmanitej a kvalitnej ponuke kurzov v oblasti „hard skills“ a taktiež aj „soft skills“. Zamestnanci sa preškolili napríklad v oblasti informačných technológií a aj v oblasti manažérskych zručností.

Viacerí absolvovali kurzy súvisiace so zmenou legislatívy (Zákonník práce, zákon o verejnom obstarávaní, zákon o službách zamestnanosti v nadväznosti na situáciu na Ukrajine). Ďalej to boli školenia z oblasti ochrany osobných údajov (GDPR), z oblasti účtovníctva či slobodného prístupu k informáciám.

V rámci prevádzky informačných systémov išlo napríklad o kurzy administrácie databázového servera - Microsoft SQL Server pre správcov

II, Foundation of PostgreSQL Administration a Windows Server 2019/2016 - PowerShell a PowerShell Core. Rôzne kurzy k XML a SQL. Aktívne sa na tento účel využívali online vzdelávacie portály ako udemy business, pluralsight, ITPRO a stránka Laern2Code.

V rámci prevádzky sieťových služieb sa absolvovali kurzy ako CISCO CCNP ENCOR - Implementing and Oper. Enterprise Network Core Technologies a Implementing Cisco Enterprise Advanced Routing and Services, ďalej školenia v oblasti NSE 4 fortinet security a NSE 7 Fortinet Enterprise Firewall či Implementig Cisco Hyperflex a mnohé ďalšie na zvýšenie kvality a bezpečnosti siete GOVNET.

Ďalej sa zamestnanci vzdelávali aj v oblasti zvyšovania efektivity a rozšírili si znalosti v realizácii projektov v rámci školení PRINCE a ITIL Foundation.

AUDITY

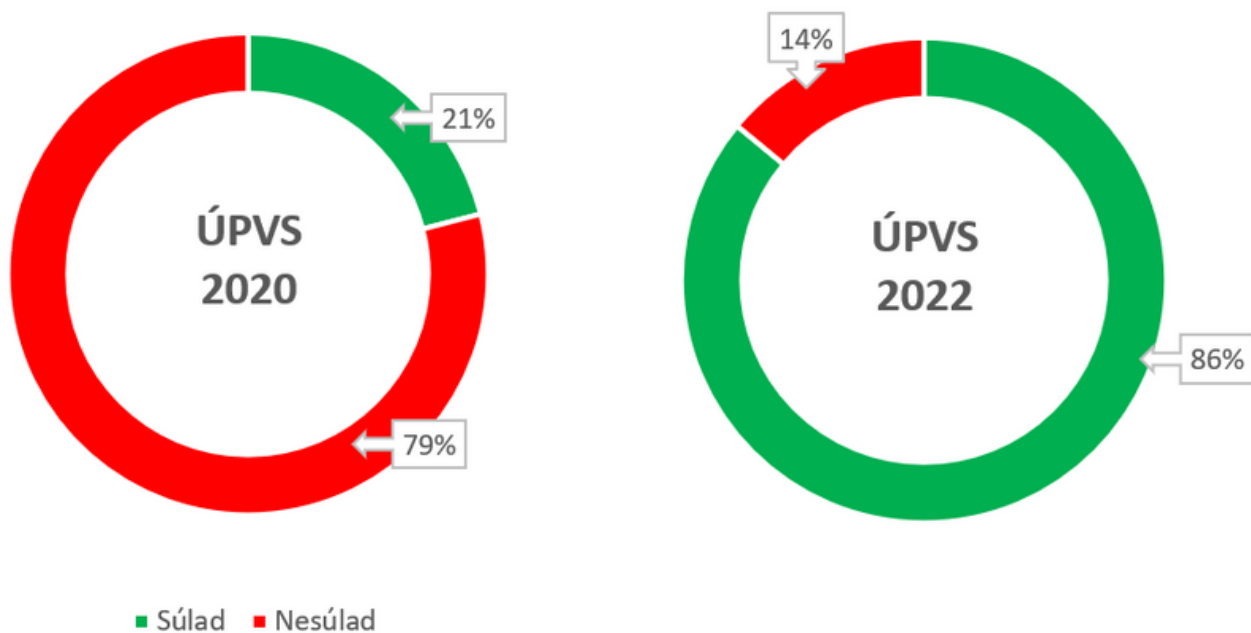
Rok 2022 bol z pohľadu výkonu vnútorných auditov menej produktívny ako rok 2021, čo súviselo s niekoľkými personálnymi zmenami na pozícii vnútorného audítora. Napriek tomu sa ku koncu roka vykonali dva vnútorné audity. Prvým bol preverený proces evidencie a refundácie mzdových nákladov z EŠIF (Európske štrukturálne a investičné fondy), druhým riadenie zdokumentovaných informácií.

Prvýkrát sa zrealizoval audit aj u dodávateľa, pretože kvalita služieb dodávateľa nepopierateľne ovplyvňuje kvalitu služieb poskytovaných koncovým zákazníkom NASES.

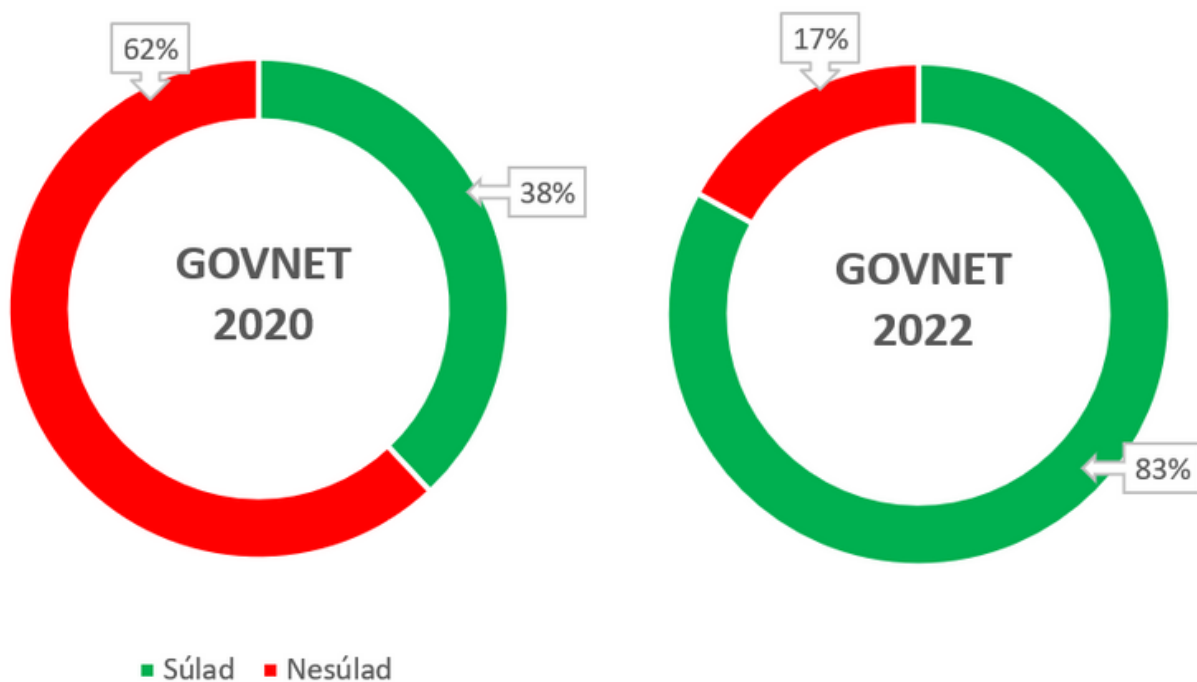
V NASES boli vykonané aj nasledujúce **externé audity**:

- **Audity kybernetickej bezpečnosti** v zmysle § 29 zákona č. 69/2018 Z. z. o kybernetickej bezpečnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Išlo o audity vykonané po dvojročnej lehote, kde v oboch prípadoch (GOVNET aj ÚPVS) došlo k výraznému posunu k lepšiemu, t. j. odstráneniu nesúládov z roku 2020 (GOVNET mal v roku 2020 nesúlad 62 %, v roku 2022 už iba 17 %, ÚPVS mal v roku 2020 nesúlad 79 %, v roku 2022 už len 14 % (Graf č. 8 a č. 9).
- **Recertifikačný audit** v zmysle čl. 20 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 910/2014, kde boli udelené poskytovaným kvalifikovaným dôveryhodným službám certifikáty a neboli zistené žiadne nezhody.

Všetky zistenia budú zároveň slúžiť ako podklad na zlepšovanie a ďalší rozvoj NASES, ako aj na skvalitňovanie poskytovaných služieb externým, ale aj interným zákazníkom NASES.

Graf č. 8: Výsledky auditu kybernetickej bezpečnosti ÚPVS v rokoch 2020 a 2022

Graf č. 9: Výsledky auditu kybernetickej bezpečnosti GOVNET v rokoch 2020 a 2022

VEREJNÉ OBSTARÁVANIA

NASES ako verejný obstarávateľ v roku 2022 zrealizovala v zmysle zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov spolu 92 zákaziek v hodnote 42 238 004,56 eura s DPH. Na porovnanie, v roku 2021 išlo len o 56 zákaziek. Podrobnejšie informácie o zákazkách podľa finančného limitu zobrazuje Tabuľka č. 4.

Súpis zákaziek NASES v roku 2022			
Poradie:	Zákazka podľa finančného limitu:	Počet verejných obstarávaní:	Celková hodnota zákaziek v EUR s DPH:
1.	Zákazky s nízkou hodnotou	68	3 152 467,55
2.	Zákazky realizované cez Elektronický kontrakčný systém (EKS)	12	1 091 042,15
3.	Nadlimitné zákazky - priame rokovacie konanie	2	27 544 400 Uložen
4.	Nadlimitné zákazky - realizované prostredníctvom dynamického nákupného systému IS EVO	5	7 874 416,54
5.	Nadlimitné zákazky - realizované prostredníctvom vestníka ÚVO	3	727 678,32
6.	In-House zákazky	1	1 008 000,00
7.	Zákazky na výnimku zo zákona	1	840 000,00

Tab. č. 4: Súpis zákaziek NASES v roku 2022

Z finančného hľadiska uvádzame aj najvýznamnejšie zákazky, ktorých podrobnosti sú dostupné priamo v Centrálnom registri zmlúv:

- Zabezpečenie vyhotovenia listinnej podoby elektronického úradného dokumentu a jeho doručenie vo forme listinného rovnopisu elektronického úradného dokumentu prostredníctvom poštového podniku (ID zmluvy: 7334367).

- Nákup LoadBalanceru s doplnkovými bezpečnostnými a firewall funkcionalitami (ID zmluvy: 7235623).
- Zabezpečenie prevádzky eID (ID zmluvy: 6308404).
- Nákup hardvéru zariadení pre projekt tzv. Modernizácia ÚPVS (ID zmluvy: 7180562).
- Firewall na ukončenie služieb komunitného cloudu (ID zmluvy: 7230810).
- Manažment a dizajnovanie formulárov v elektronickej komunikácii so štátom (ID zmluvy: 7186998).
- Slovensko v mobile (ID zmluvy: 6963607).
- Nadobudnutie neodvolateľného práva užívania optických trás pre nový GOVNET formou „IRU15“ (ID zmluvy: 7056835).
- Nákup licencie SOAR (ID zmluvy: 7210723).

FINANČNÉ VÝSLEDKY

Rozpočet NASES v roku 2022

Všeobecná časť

V zmysle uzatvoreného Kontraktu na rok 2022 medzi Ministerstvom investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky (ďalej len „MIRRI SR“) a Národnou agentúrou pre sieťové a elektronické služby (ďalej len „NASES“) bol pre NASES poskytnutý príspevok zo štátneho rozpočtu v súlade so záväznými ukazovateľmi štátneho rozpočtu na rok 2022 na plnenie odborných úloh v oblasti informatizácie spoločnosti, správy a prevádzkovania elektronických komunikačných sietí a služieb pre MIRRI SR, ostatné orgány štátnej správy, právnické osoby a fyzické osoby, ktoré požadujú informácie, údaje z informačných systémov, databáz a registrov verejnej správy vo výške **31 256 291 eur**, z toho bežný transfer v sume 30 785 435 eur a kapitálový transfer v sume 470 856 eur.

Dodatkom č. 1 ku Kontraktu na rok 2022 bol príspevok **navýšený o 2 588 853,81 eura**, z toho transfer na bežné výdavky vo výške 1 845 893,81 eura a na kapitálové výdavky vo výške 742 960 eura v zmysle nasledujúcich rozpočtových opatrení:

- Rozpočtové opatrenie č. 50/2022 na povolené prekročenie limitu bežných výdavkov v zmysle Memoranda o spolupráci pri využívaní služieb vládnej dátovej siete GOVNET medzi Ministerstvom zdravotníctva Slovenskej republiky – Štátnym ústavom pre kontrolu liečiv a NASES vo výške 26 409,60 eura.
- Rozpočtové opatrenie č. 103/2022 na povolené prekročenie limitu bežných výdavkov v zmysle Memoranda o spolupráci v súvislosti s využívaním služieb vládnej dátovej siete GOVNET Kanceláriou Národnej rady Slovenskej republiky vo výške 89 841 eura.
- Rozpočtové opatrenie č. 104/2022 na povolené prekročenie limitu bežných výdavkov v súlade so Zmluvou o pripojení do vládnej dátovej siete GOVNET medzi Pôdohospodárskou platobnou agentúrou (ďalej len „PPA“) a NASES vo výške 234 150 eura.

- Rozpočtové opatrenie č. 141/2022 na povolené prekročenie limitu bežných výdavkov v zmysle Memoranda o spolupráci pri využívaní služieb vládnej dátovej siete GOVNET medzi Ministerstvom zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky a NASES vo výške 564 206,40 eura.
- Rozpočtové opatrenie č. 145/2022 na povolené prekročenie limitu bežných výdavkov v zmysle Memoranda o spolupráci pri využívaní služieb vládnej dátovej siete GOVNET medzi Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky a NASES vo výške 541 166 eur (z toho príspevková organizácia Slovenský hydrometeorologický ústav vo výške 336 269 eur).
- Rozpočtové opatrenie č. 153/2022 na povolené prekročenie limitu bežných výdavkov v zmysle Zmluvy o pripojení do vládnej dátovej siete GOVNET medzi PPA a NASES vo výške 280 980 eur.
- Rozpočtové opatrenie č. 169/2022 na povolené prekročenie limitu kapitálových výdavkov vo výške 492 960 eur v súvislosti so Zmluvou o zabezpečení prevádzkovania IS PEP, ktorú Ministerstvo financií Slovenskej republiky uzavrelo s NASES.
- Rozpočtové opatrenie na povolené prekročenie limitu bežných výdavkov vo výške 109 140,81 eura na vyplatenie jednorazového príspevku vo forme odmeny v zmysle Dodatku č. 1 ku Kolektívnej zmluve vyššieho stupňa vo výške 500 eur/zamestnanec, podľa § 20 ods. 1 písm. a) zákona o odmeňovaní.

Dodatkom č. 2 ku Kontraktu na rok 2022 bol navýšený príspevok o 46 830 eur na bežné výdavky v zmysle nasledujúceho rozpočtového opatrenia:

- Rozpočtové opatrenie č. 327/2022 na povolené prekročenie limitu bežných výdavkov v zmysle Zmluvy o pripojení do vládnej dátovej siete GOVNET medzi PPA a NASES vo výške 46 830 eur.

Text	Schválený rozpočet 2022	Upravený rozpočet 2022	Skutočnosť 2022
1	2	3	4
Príjmy spolu	31 256 291,00	33 891 974,81	33 891 974,81
z toho:			
bežné príjmy	30 785 435,00	32 678 158,81	32 678 158,81
kapitálové príjmy	470 856,00	1 213 816,00	1 213 816,00

Tab. č. 5: Rozpočet NASES na rok 2022

Rozpis záväzných ukazovateľov na rok 2022:

VÝDAVKY SPOLU:	25 744 463,88 eura
1. Bežné výdavky (600)	25 203 908,04 eura
2. Kapitálové výdavky(700)	540 555,84 eura

Výdavky

Bežné výdavky zo štátneho rozpočtu

Rozpočet bežných výdavkov zo štátneho rozpočtu na rok 2022 pre NASES v zmysle Kontraktu a jeho dodatkov bol vo výške 32 678 158,81 eura.

K 31. 12. 2022 boli bežné výdavky čerpané vo výške 25 203 908,04 eura zo zdrojov štátneho rozpočtu poskytnuté na príslušný rozpočtový rok.

Čerpanie bežných výdavkov bolo v nasledujúcom zložení:

Mzdy, platy (610)

Mzdové prostriedky boli za sledované obdobie čerpané zo zdrojov štátneho rozpočtu na aktuálny rozpočtový rok vo výške 4 949 807,96 eura.

Priemerný zárobok zamestnancov za sledované obdobie dosiahol sumu 3 038,81 eura/brutto mesiac. K 31. 12. 2022 bol stav zamestnancov 174 vrátane 13 zamestnancov na materskej dovolenke/rodičovskej dovolenke.

Ukazovateľ	Schválený rozpočet 2022	Upravený rozpočet 2022	Skutočnosť 2022
610 Mzdy, platy a OOV	5 103 638,00	5 674 530,12	4 949 807,96

Tab. č. 6: Rozpočet NASES na rok 2022 - Mzdy

Poistné (620)

Poistné a príspevky do poisťovní boli v sledovanom období čerpané zo zdrojov štátneho rozpočtu poskytnutých na aktuálny rozpočtový rok vo výške 1 917 766,18 eura.

Ukazovateľ	Schválený rozpočet 2022	Upravený rozpočet 2022	Skutočnosť 2022
620 Poistné, odvody	1 783 722,00	2 133 970,69	1 917 766,18

Tab. č. 7: Rozpočet NASES na rok 2022 – Poistné, odvody

Tovary a služby (630)

Celkové čerpanie prostriedkov z rozpočtu 2022 v rámci kategórie 630 - Tovary a služby bolo vo výške 18 243 587,86 eura. Najvýznamnejšie výdavky boli v kategórii 632, v ktorej sú evidované výdavky na prevádzku vládnej dátovej siete GOVNET, centrálné úradné doručovanie listinných zásielok a zasielanie hromadných SMS v rámci ÚPVS. Ďalším výrazným prvkom v tejto kategórii výdavkov je položka 635, kde sú sledované výdavky na prevádzku a aplikačnú podporu portálu ÚPVS.

Prehľad čerpania prostriedkov v rámci kategórie 630 podľa jednotlivých rozpočtových skupín:

Cestovné náhrady (631)

Výdavky na pracovné cesty boli čerpané vo výške 3 864,34 eura, vplyvom pandémie však len na tuzemské pracovné cesty, najmä v súvislosti so zabezpečením výjazdov mobilnej certifikačnej authority.

Energie, voda, poštové služby a komunikačná infraštruktúra (632)

V rámci tejto položky boli čerpané finančné prostriedky poskytnuté v roku 2022 vo výške 10 005 671,17 eura. Na energie, vodné a stočné bolo

čerpanie vo výške 268 941,26 eura, telekomunikačné služby vrátane zasielania hromadných SMS boli čerpané vo výške 318 807,74 eura, náklady na vládnu dátovú sieť predstavovali sumu 3 726 323,60 eura a prevádzka centrálného úradného doručovania úradných zásielok orgánov verejnej moci bola vo výške 5 689 740,37 eura. Náklady na poštové služby mimo poštových zásielok centrálného úradného doručovania boli čerpané v sume 1 858,20 eura.

Materiál (633)

Výdavky na materiál boli v celkovej výške 223 062,21 eura. Agentúra v rámci tejto položky obstarala najmä licencie, výpočtovú techniku vrátane príslušenstva, kancelársky materiál, tonery, interiérové vybavenie a inštaláčny materiál ku komunikačnej infraštruktúre.

Dopravné (634)

Rozpočet v tejto položke bol čerpaný v celkovej výške 10 605,11 eura na nákup pohonných látok pre služobné osobné motorové vozidlá agentúry, na pravidelné servisné prehliadky a opravy, na havarijné a povinné zmluvné poistenie uvedených vozidiel, nákup diaľničných známok a zazmluvnené taxislužby na prepravu zamestnancov na pracovné stretnutia.

Rutinná a štandardná údržba (635)

V tejto položke bolo čerpanie v celkovej výške 5 951 736,27 eura, a to najmä na služby prevádzky a aplikačnej podpory pre ÚPVS a obstaranie podpory pre výpočtovú techniku a softvér.

Nájomné za nájom (636)

V tejto položke boli čerpané prostriedky v celkovej výške 692 057,99 eura, ktoré boli použité na nájomné za nájom kancelárskych priestorov agentúry, prenájom dátových centier a serverovní, ale i na prenájom optických vlákien.

Ostatné služby (637)

Výdavky v tejto položke boli čerpané vo výške 1 356 590,77 eura najmä na všeobecné služby spojené s nájmom. Súčasťou tejto položky sú aj výdavky

na odmeny zamestnancov mimo pracovného pomeru, špeciálne služby, stravné lístky pre zamestnancov, školenia vrátane IT školení, tvorba a čerpanie sociálneho fondu.

Transfery jednotlivcom (642)

Výdavky v položke 642 boli čerpané z rozpočtu daného roku vo výške 92 746,04 eura v najväčšej miere na finančný príspevok na stravovanie pre zamestnancov, na odstupné, náhradu príjmu za chorobu a pravidelný ročný členský príspevok na ver. adresné rozsahy.

V zmysle Usmernenia k zúčtovaniu finančných vzťahov so štátnym rozpočtom za rok 2021 boli v roku 2022 MIRRI SR vrátené nevyčerpané prostriedky bežného transferu za rok 2020 v sume 1 290 851,15 eura a za rok 2021 v sume 3 286 079,19 eura.

Kapitálové výdavky

Na kapitálové výdavky na rok 2022 bol schválený rozpočet vo výške **470 856 eur**. V priebehu roka bol rozpočet navýšený na 1 213 816 eur na základe rozpočtového opatrenia k povolenému prekročeniu limitu výdavkov. V roku 2022 boli čerpané kapitálové výdavky vo výške 540 555,84 eura najmä na úpravu informačného systému pre platby a evidenciu správnych a súdnych poplatkov, ktorý je súčasťou služby e-Kolok.

Mimorozpočtové prostriedky

Príjem mimorozpočtových prostriedkov za poskytnuté služby bol v roku 2022 vo výške **1 387 568,78 eura** v zložení:

- prevádzka a podpora IS PEP a IS FO 1 089 936,00 eura
- centrálné úradné doručovanie 226 342,78 eura
- zvýšenie kapacity elektronických schránok 71 290,00 eura

V roku 2022 boli z mimorozpočtových zdrojov čerpané prostriedky vo výške **1 122 708,02 eura** na bežné výdavky.

Výsledok hospodárenia z mimorozpočtovej činnosti pred zdanením predstavuje k 31. 12. 2022 sumu **3 058,24 eura**.

SLOVNÍK SKRATIEK

eIDAS	Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 910/2014
CEF	Nástroj na prepájanie Európy
CEP	Centrálne elektronická podateľňa
CISŠS	Centrálne informačný systém štátnej služby
CMDB	Databáza pre riadenie konfigurácií
CSIRT	Jednotka na riešenie kybernetických bezpečnostných incidentov
CSRÚ	Centrálne správa referenčných údajov
CÚD	Centrálne úradné doručovanie
DFŠ	Detailná funkčná špecifikácia
DIZ	Dohoda o integračnom zámere
DMZ	Podsieť oddelená od ostatných zariadení (z angl. demilitarized zone)
DNS	Systém doménových mien (z angl. domain name system)
EKS	Elektronický kontraktový systém
EŠIF	Európske štrukturálne a investičné fondy
FIIT STU	Fakulta informatiky a informačných technológií Slovenskej Technickej univerzity
FTP	Protokol prenosu súborov
G2G	Modul komunikácie verejnej správy pomocou middleware platformy (z angl. Government to Government)
GOVNET	Privátna nadrezortná sieť, ktorá prepája uzly inštitúcií verejnej správy
GUI	Grafické používateľské rozhranie (z angl. graphical user interface)
IAM	Autentifikačný modul ÚPVS (z angl. Identity Access Management)
IP	Internetový protokol
IPS	Systém prevencie prienikov (z angl. Intrusion Prevention Systems)
IS PEP	Informačný systém pre platby a evidenciu správnych a súdnych (z angl. Information Technology Infrastructure Library)
ITIL	(z angl. Information Technology Infrastructure Library)
KC	Ústredné kontaktné centrum
KDS	Kvalifikované dôveryhodné služby
KNR SR	Kancelária Národnej rady SR
KSDR	Komponent prístupňovania doručovaných rozhodnutí
LAN	Lokálna sieť
MEP	Platobný modul Ústredného portálu verejnej správy

MF SR	Ministerstvo financií SR
MIRRI	Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR
MSP	Modul správy poplatkov
MZVEZ SR	Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR
MŽP SR	Ministerstvo životného prostredia SR
NASES	Národná agentúra pre sieťové a elektronické služby
NBÚ	Národný bezpečnostný úrad
NFP	Nenávratný finančný príspevok
PCA	(z angl. Private cloud appliance)
PPA	Pôdohospodárska platobná agentúra
RA	Registračná autorita
RFO	Register fyzických osôb
QSCD	Certifikované zariadenie pre podpis a pečať
SEPA	Jednotná oblasť platieb v eurách
SMTP	Sieťový protokol na posielanie pošty
SNCA	Slovenská národná certifikačná autorita
TESTA	Vlastná sieť Európskeho spoločenstva izolovaná od internetu
ÚIS	Úprava informačných systémov
ÚPVII	Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu
ÚPVS	Ústredný portál verejnej správy – slovensko.sk
WAF	Webový aplikačný firewall
WAN	Sieť s veľkou oblasťou